

PERŽVALGA.

— Nuo 1-mos gruodžio š.m. pradės išeiti pirmas lietuviškas kasdienraštis „Vilniaus Žinios“, kurį išleidinės P. Vileišis Vilniuje. Kaštuos, kaip matome iš apgarsinimų, 6 rub. ant metų. — Kokioj jis bus dvasioj rėdomas, dar nežinia; bet arčiau stovinti lietuviai mena, jog tai bus laikraštis pataikavimo galingiems šio svieto.

— Iš pėžiasties ėmimo karėn rezervistų iškilo rustų sumišimai šiose gubernijose: Vytebsko, Kijavo, Mogilevo, Smolėniškio, visoj Lenkijoj ir Maskvoj. Užvis baisėni sumišimai buvo Kaniove, Ukrainoje, kur rezervistai, negaudami nuo valdžios valgyt ir keršydami už ėmimą jų, išgriovė degtinės monopolius, žydų sākrovas, miestelėnų namus, pagaliaus išgriovė į namus kariško viršininko. Policijai pasikėsinus juos numalšyti, ji tapo sumušta, o isprauninko pagelbininkui perskelta galva su akmeniu. Ilgiau tvėrė ermidejai Polocke, kur rezervistai daužė viską ir naikino per tris dienas. Valdžios tarnai rezervistų įnirtimą ant valdžios visur stengėsi nukreipti ant žydų. Turtingiejie žydai sudejo viršininkams didelius kyšius, užtai kareiviai ir policija gynė turčius, o biednus žydelius paliko ant valios įsiundytų rezervistų. Vytebske išgrobstė daugelį krautuvų, o Bychove, Mogilevo gub., išdaužė daug namų ramių gyventojų ir keletą apmušė. Visur—kur apsi-reiškė baises nenoras gyventojų eiti karėn, kad jų kerštas susiliejo į vieną tamsią masą ir pavirto į baisią atgiežos audrą. Taigi vietoj keršyti valdžiai, jie išliejo apmaudą ant žmonių nekaltų. Nebuvo mat kam paagituot ir atkreipti jų akis į teisingą pusę. Sumišimų pasekmės tokios rusčios, kad jas ištirti išvaziavo Mogi-

levan pats ministro pagelbininkas gen. Rydzevskis

— Metropolita visų Rusijos katalikiškų bažnyčių, gr. Šembek, įteikė į rankas pačios carienės 1000 rub. karės reikalams. — Patrijotas!..

— Rusijos valdžia paliepė pašaukti karėn visus rezervų oficerius ir daktarus, kurių esant labai didelė stoka ant karės lauko. Ims juos iš šių kariškų aprinkių: Peterburgo, Vilniaus, Vaišavos, Kijavo, Odesos, Maskvos, Kazaniaus, Kaukazo ir Doniškų kareivių.

— 30 spalinio Peterburge atsibuvo krikštynos pirmo liet. Rusijoje išėisenčio sanvaitinio laikraščio „Lietuvių Laikraštis“, ant kurių dalyvavo apart to laikraščio redakcijos personalo, drauge ir jo dvasiškas vadovas, prof. kunigas Maculevyčius, o teipgi ir keletas dievobaimingų lietuvių. Mat viskas prasideda Rusijoje „vardan dievo“ ir, be abejonės, ir laikraščio pakraipa bus „debesų linkon“.

— Ištikima ypata, keliavusi po Lietuvą, mums rašo: „... maskoliai (socialistai) ramiai sėdi, mynios miega; judėjimas nėra stipras. Lenkai plepa ir giriasi, ant popieros beveik jau daro revoliuciją... Latviai puikiai kruta. Lietuvoje susitvėrė kuopelė išleidinėjimui soc.—antiklerikaliskų (—laisvamaniškų) raštų; ji pasivadino „Liepsna“. Prirengus yra keletą knygučių išleisti: Lafargu'o ir kitų“...

— Po Amerikos didžmiesčius keliauja garsi Katarina Breškovska, agitatorka rusų soc.—revoliucionistų partijos, laikydama prakalbas ir organizuodama kuopas. Jos prakalbos sukelia miniose neregėtą entuzijazmą, nes labai aiškiai nupiešia baisy padėjimą žmonių vargdienių Maskolijoj po despotizmo letena. New Yorke ir Philadelphijoje po tukstančius klausytojų lankėsi ant jos kalbų ir nešiojo ant

rankų kalbėtoją. Aukų partijos reikalams vieną tik vakarą Philadelphijoje surinko į 400 dol. — Kadagi mėš, lietuviai, sulauksime tokių apaštaly, ne šėjų naujos proletarijus evangelijos?...

Isz Lietuvos.

Pilviškiai, Suvalkų gub.

Seniau jau buvo minėta „V. L.“, jog užragino ant karės kaipo mus valčiaus teip ir kitų „zapasnus“ kareivius. Bet mažai radosi tokių vyrų kurie paklausė tų valdžios prisakymų: keletas tik iš mus valčiaus testojo į Suvalkus, o ir tie kurie neturėjo išteklius prasišalinti. Labai daug prasišalino, bet daug ir suėmė einant per sieną ir net patėmytus paėmė tiesiog iš namų. Teip, kurpius Veinsueideris (daugumai žinomas pruselis) pabėgo iš pulko, bet per sieną einant suėmė ir užtai vargšas bus sunkiai nubaustas. Panašių atsitikimų labai daug, bet visus neverta rašyti. Baugu pamislyti kokią nelaimę ta karė suteikė mus apygardeje; debesį ašarų atsivėrė iš akių moterų ir mažų vaikelių, nuo kurių atėmė jų duonpelniusvyrelius. Teko man neseniai buti Suvalkuose; graudu te nais žiurėti, rodos tose ašarose gali paskęsti tas miestas su visais prakeiktais minkštpilviais. Ir sunku viską aprašyti, kokius vaisius ta prakeikta karė, maskoliaus užmanyta atnešė. Mus kun. Žemaitis tarsi pasityčiodamas iš žmonių nelaimių 1 lapkričio per pamokslą priminė jogei tai esanti atėjusi Dievo bausmė už žmonių kaltes ir jeigu, girdi, žmonės dar nepasitaisys gyvenime, tai Dievas dar bausės žmones kitu kuom. Gal kunigas ir nori kad visi žmonės prazutų šioje karėje, bet rodos žmonių netekus sykiu netektų ir jis savo šiltos vietelės. Teipgi 14 rug-

piučio kun. Laukaitis (Seinų visk. sekretorius) pas mus pasakė pamokslą panėšų į anuometinį Čivinsko pamokslą; nors apie mus kunigėlių „gerus pamokinimus“ nėra naujiena, tačiau dėlei jų ypatingumo čia nors sutrumpintoje formoje minėtą pamokslą perduodu. Pirmiausia kalbėjo apie „ulylistas“ bažnyčios kokionis ji žmogų apdovanoja, toliaus kaip žmogus atsitolina nuo jos (bažnyčios) per įgijimą mokslo, sakydamas: „jeigu jau karas lyžtelė šiek tiek mokslo, o dar jeigu pamato keles klesas, tada tampa tokiu bedieviu, jog drąsiai kalba kad nėra Dievo, nėra dušios, nereikę kunigų; buk jau kunigai esą didžiausi priešai; tokių yra sodžiuose, yra miestuose, yra P. ir kitur, kurie raš nėja visokias knygeles, kurias gal ir jums teko nevienam skaityti“. Priminė ir pamokslą kun. Čivinsko (per m.) kuris pasakė, girdi, apie meilę Dievo, tėvynės ir artymo, o čia tuojaus tas pamokslas parėjo išpaustas ant išjuokimo, ir dar sakoma tenai, kad toki kunigai esą vilkai avių kailiuose. Ir tas pats — girdi — P. bedievis (įsakmūi katras nepasakė) parašęs knygą „Pragaro gelmės“, kuri išjuokė kunigus, nes, girdi, apie tikėjimą jis neturi mokslo nė trupučio; tokių saugokitės, kaipo avies apiparkusios, kad jus ne užkrėstų ta bauria liga: išpiaukite, kaipo šunvotę iš sveiko kuno, saugokitės, kaipo gyvatės, kuri gali jus mirtinai įkasti!... Ir užbaigė tuom, kad — „laikydamiėsi bažnyčios užpelnysite nevystantį vainiką dangaus karalystėj!... Amen“.

Čia aiškiai gana matoma, jog mus kunigijai baisiai nepatinka šios gadynės apšviestunija ir jog ji kaip tik galedama stengiasi palaikyti tamsybę tarpe žmonijos. — Teipgi ši met sumainė žemsargius P., liko tik viens žilis Naujalis

(neva lietuvių-) visiems žinomas savo baurumu. — Jaunuomenė pradeda atkusti ir net patį tamsuoliai pradėjo suprasti savo „ciecoriaus“ malones, kurias jis daro gindamas nuo savęs priešus vargšų krauju. Na, ir baigsiu savo raštelį, ir su sutrinta širdžia, meldžiu visų brolių lietuvių labiausiai atjausti visas nelaimes mūsų brolių liejančių kraują už niekada nepasikakinančias koseres caro ir jo draugų kapitalistų.

J. Vaidyla.

Naumiestis, Suvalkų gub.

Naumiestyje 24 spalinių buvo išlipintos policijos popierose trijose kalbose: maskoliškai, lenkiškai ir lietuviškai, tiksliai maskoliškoms raidėms. Tose popierose apgarsino „zapasnims“ kareiviams, kad žėdnas būtų savose pirašymo vietose laike „mobilizacijos“, nepribuvusiems pažadėta bausmė pagal įstatus. Tos popierose padarė didelį triukšmą tarp žmonių, baimės ir verksmo buvo į vals, ir daugumas nežinojo nė ką daryti. Kas galėjo, kurį užrūšė, o negalintieji atsidarė ant Dievo valios ir laukė kol ateis maskoliai paimti ir „vežti į Mandžuriją varnoms ir vilkams ant mėsos“. Bet ant laimės iki šiai dienai niekas nereikalavo tų bankščiųjų. Bet kalba žmones, kad parubežinius pavietus pulikę ant kito sykio, nes dabar but veik visi išbėgioję į užrubežį. Žmonės kalba, kad šiemet „zapasnus“ iš pavietų seinių, Senapilės ir Suvalkų; o Naumiesčio, Vilkaviškio ir Augustavo dar liko. Jei teisybė, kaip paskalos eina, tai valdžia labai bauriaa apsiėjusi su žmonėmis imdami karėn; sako jog žemskiai, šaltyšiai ir kiti nuolankūs valdžios tarnai gaudę ir risę su virvėmis, kas nesidavęs paimti geroju. Pusę vagono pančių parvežę ir nenorinė uesius surakinę. Negaliu užtikrinti kiek teisingos

tos paskalos, gal teip buvo, o gal žmonės nukalė tas paskalas, kad baisyti kitiems perstatyti valdžios darbus.

Naumiestyje p. A. B. gavo per pačią iš Vilniaus nuo Zavadskio po 'keletą knygelių „Jubilėjus nekalto prasidėjimo Panelės šš.“, „Jonas Išmisločius“ ir „Lietuviška gramatika“. Tos dvi paskutinės, tai senai spaustos ir mat buvusios pas Zavadskį sukrautos. Pats J. Zavadskis per laišką p. A. B.-ui žada skrynioms pradėti siūtinėti lietuviškas knygas jei tik nuo jo ims; neuzilgo išeisęs ir katekizmas koks ten. Žinoma, kad neuzilgo palaimintoj Lietuvoj ims drikti, kaip iš maišo, visokios, ypatingai dievobaimingo turinio knygelės; iš tų mat geštmaheriai turi didžiausį pelną; o kad žmonių protus geriaus apkvailina, tai jie to nelabai paiso.

Eina paskalas, kad nuo 1-mos gruodžio išeisęs Petrapiļėje „Lietuviškas Laikraštis“, kuris bus nedėlinis, ir didelę naudą atnešęs lietuviams. Pažiūrėsime.

Viduryje spalio mėnesio netoli Naumiesčio, Bajoraičių kaime, nudegė visos triobos ukininko Bendoriaus. Žmogelis ant žiemos neteko nė drabužių, nė duonos, nė pastogės.

Vasara buvo vidutinė, tik į pabaigą biskį peršlapia; žmonių linai nekulti ant lauko pripuvo, ir sėmenis susidarkė. Rugiai šįmet gražiai išrodo; jei žiemą juos nesunaikys, tai kita metą duonos bus.

Skaitikas.

Spaudos atbalsiai.

(Užbaiga.)

Gal jūs, skaitytojai juoksitės iš manęs, sakydami, kad aš kvailystes rašau? Juokitės, kad norit. Kam juokai, o man nė sypt. Ir dabar pasakysiu grynai rokmonią teisybę. Teisybę, kurią, kaip visada, ne

pats išmislysiu, tik paimsiu iš laikraščių. Šiuom žygiu paimu ją iš katalikiškos „Žvaigždės“. Ta teisybė išreikšta p. Patrimpo, buvusio Karvojaus.

Ir teip. N34 „Žvaigždės“ p. Patrimpas kritiškai peržiuri naujus „Motinėles“ įstatymus, pagal kuriuos tos draugystės veiklumas, — šelpimas liet. studentų, — persikelia iš Europos į Ameriką, ir tik „ypatinguose atsitikimuose“ bus atkreiptas į Europą. P. Patr. nurodo „Motinėlei“ visą eilę tokių „ypatingų atsitikimų“, butent: tepliorystę, muziką, mediciną, technologiiją, istoriją, net politiškai-ekonomiška Lietuvos istoriją, kultūrą, — zo lžiu — visas dailos ir mokslo šakas. Tik vieną, ir tai svarbiausią dalyką jis užmiršo priminti, tai *elektrotechniką*. „Motinėle“, kaip katalikiška draugystė, ypatingai turi šelpiti studentus-elektrotechnikus, jeigu nori užlaikyt grynume katalikišką tikėjimą ir sykiu pripažinti žmonių apšvietimą. Nes jeigu vieni išėję augštus mokslus stengsis apšviesti žmones (kas juk kiekvieno mokyto turi but tikslu), o kiti koki džiakonai, pralotai, ar prasti klebonai lieps jiems tikėti Perkuną ir kitus, teip vad., mytus, tai kas iš to išeis? Iš tikrō, iš to galima išeit tik „krūvina karė“, karė ne tik prieš socialistus ir kitus mokslo šalininkus, bet ir prieš pačią „Motinėle“. Visupirmu „Motinėle“ privalo rupintis apie elektrotechnikus, kurie juk išnaikys tą budzeikizmą, kuris nors yra lietuviškai-tautišku tikėjimu rišamu su katalikyste, tai vienok tuom ne mažiau yra pagonišku tikėjimu. Daugelis pačių žmonių-kaimiečių jau abejoja apie tą budzeikizmą ir, Perkunui griaujant, nedegina „gvaizdikėlių“ ir nežibina grabnyčios; o kurie perskaitė knygelę: „Žaibas ir griaustinis“, tie stačiai juokiasi iš to, kaip iš burto. (Reikia

patėmyt, kad autorius tos knygelės yra žmogus labai dievuotas ir geras katalikas; o vienok jo šalininkus kunigai prakeikė; matyt, kad ir „Motinėle“ jie prakeiks, jeigu ji nesistengs jų apšviesti...)

P. Patrimpas savo prakalboje sako, kad jo vardas — Patrimpas, — esąs „poetų ir svajotojų pramanytas“. Labai gerai; tą visi, teip, vad., inteligentai žino. Žino ir visa kunigija, tik kodėl žmonėms uždraudžia tai žinot? Kodėl, vietoj išaiškinti ir žmonėms, kad Perkunas, Patrimpas ir k. dievai yra tik grazi „poetiška svajonė“, — kunigai patvirtina, kaip „dogmatą“? P. Patr. pasijuokia iš istoriko Lasickio, kurs, budamas protestonu, tyčia sunaikinęs lietuvišką mytologiiją, dėlei išjuokimo katalikystės; jis tvirtinąs, kad visi tie Lietuvos „dievai“ reiškią katalikiškus šventuosius, — pvz., deivė „Gabja“ arba „Ponykė“ — tai krikščioniška šv. Agota, ir pirmasis vardas esąs perdirbtas iš rusiško *Agafja*, antrasis reiškiąs *panykė* (panystę, panelę), t. y. šv. Agota ir tt. ir tt. Suprantama, čia tik juokai. Ir ar p. Patrimpas sykiu nepasijuokia ir iš tokių Budzeikų — galit patį dasiprotėt.

Jeigu „Motinėle“ ar kita kokia šelpiamoji draugystė nori, kad jų augtiniai paskiaus atneštų kokią naudą mūsų tautai, tai *butinai* reikia prašalīt pirmiaus *kliutis*, tramdančias jų veiklumą, kliutis, statomas nemokylų ir saunorų kunigų, kurie mėto anatemas ir duoda bedievio vardą visiems, kurie nori apšviesti žmones ir pagerīt jų buvį, nesikišdami prietam į tikro tikėjimo dalykus, negriaudami dogmų.

Man niekad n'išeina iš atminties, nors jau du metai praėjo, kada išskaičiau „Tėvynės Sarge“ labai-labai keistą, bet atvirą, nuomonę tulo Aluskio, straipsnyje: „Fuori della zac-

restia" („T. S." N10-11 1902 m.). Jis rašo tenais apie kunigų apsileidimą ir šaukia juos prie darbo, kad užbėgti „bedieviams" kelią. „Žmonės mūsų rankose tebėra, — nepaleiskime jų, kad nenusidėtu mėme prieš Dievą ir istoriją". Bedieviai, esą, nesnaudžia, jie smarkiai darbuojasi. „Savo akimis mačiau gan didelę ir moksliskai sudėta knygą su pavyzdžiais gyvulių" (pusl. 15). Na, ir kogi daugiau reikia, kad ir tokią knygą apskelbia bedieviška? Ir koki gi studentai gali but iš tų „Motinėles" augintinių? Ką jie gali studijuoti? Ak visi mokslai turi tarp savęs ryšį ir studijuodamas vieną mokslo šaką, noromos-nenoroms, turi nors apičiupai, žinoti ir kitas visas jo šakas, — ir kaip galima vieną kokią mokslo šaką paniekįt, kaipo bedievišką, kadangi be tos negalima apsieiti studijuojant kitas šakas? Bet „Tėvynės Sargas" jau mirė ir jo buvusieji bendradarbiai, nors naikina apšvietimą, nepsileisdami su popais ir žandais, ir klaidina žmones-katalikus paversdami, lyg tas Lasickis, mytologiškus dievus į šventuosius, kurių rustybę galima esą numaldyt su skambančiu varpeliu, — tai vienok jie, netekę savo organo, neturi tikrų pajėgų. O „Žvaigždė" ir „Katalikas", kaip matot, turi šviesesnes pažvalgas ir su pagelba „Motinėles" draugystės, gali atnešt apšvietimui naudą. Tik aš iš savo pusės rodiju visiems klerikalams didesnę atydą atkreipti prie elektrotechnikos, ir kad kaip sau, taip ir buvusiems „tėvynsargiams" įkrėstų elektros į smegeninę; tada gal nereiks nė „kruvinų karių", nė keikti bedievius, norinčius ištraukti žmones iš pagoniškos tamsybės. Pabandykit ir jūs aiškinti žmonėms, kas mokslas, kas tikėjimas (dogma), o kas „poetų svajonės", už kurias džiakonai renka nuo žmonių

pinigėlius, kaipo už stebuklus. Kol to nebus, mes jūsų „kruvinų karių" nebijom, nes su elektriškais mokslo spinduliais mes atsigsinsim nuo jų!

Tai mat.

Politiszkos žinios.

Politiszki sanvaitės nuotikiai.

Amerika. Bėgyje paskutinių dviejų sanvaičių Amerika padarė sandorą su Prancuzija, Vėkietija, Anglija ir Portugalija tulus komercijaliskus nesutikimus perduoti visada į santaikos teismą, sudėstomą iš abiejų nesutinkančių pusių. Panašias tarybas ilgainiui Amerika ketina padaryti su visoms šalimis Europos, pagaliaus ir su savo kaimynėmis, kaip pietine Amerika, Meksika ir kt. Žiurint į tą Amerikos darbavimąsi pareina mislis bene ištikrųjų ateina nauja era ramybės. Vienok tokias viltis greitai sudrumščia faktai, kurie rodo, kad nė Amerika, nė kitos šalys niekadės neišsivadės geruoju savo grobikiškos taktikos engti silpnesnes šalis ir cautas. Faktai beperstogės didinamos kareivijos, laivynės ir milžiniškos sumos kasmetas assignavojamų pinigų karės reikalams, aiškiai peršviečia visas veidmainiškas taikų tarybas, kad tos jeigu ir atneš kam gerą, tai tiktai besočiams kapitalistams; kraujas proletarijus kaip buvo liejamas taip ir bus, pakol pats susipratęs proletarijus nepadės tam galo.

Rusija. Susirinkę žemiečių atstovai Peterburge, 19 lapkričio, privatiškame name pė priežiura ministro vidaus dalykų, surašė gana ilgą memorijalą, kurį ministras ir perdavė carui. Tas memorijalas apgieda maždaug šiuos svarbesnius punktus šioje formoje: 1. tepavelija caras liberalams turėti įstatymdavystėje jų balsinius atstovus. 2. liberalai reikalauja praleisti juos prie kontrolės viešpatystės įeigų ir iš-

eigų; čia priklauso teipgi ir reguliacija karės reikalų, bei, pagal jų nuozvalgą, ir pats karės užbaigimas. 3. reikalauja amnestijos politikiškiems kaliniam, ištremtiniam ir emigrantams. 4. dėlei politiško ir ekonomiško valstijos išsiplėtojimo caras privalo atimti vyriausią valdžią iš rankų biurokratijos, o pasidalinti jaja su žmonėmis. Tą memorijalą užgyrė ir pasirašė 102 žemiečių reprezentantai. Vienok jo presoje nepagarsino. Ką caras su juom padarys, dar negalima iš anksto permatyti. Bet pats žemiečių žingsnis pakėlė reakcionierių abaze baisų trukšmą, ir tarpe liberalų bei atgaleivių užgimė smarki popierinė kova. Ministras vidaus dalykų, Sv.-Mirsky, pasijuto tarp kujo ir priekalo. Mat jis yra neva vadas liberalų partijos ir podraug oficiališkas perstatytojas visos Maskolijos biurokratijos. Dabar reakcionieriai verčia murus ant ministro už griovimą despotizmo pamatų, o liberalai vel spiria, kad butų išgauta nuo biurokratijos visokios privilegijos, zinoma, bajorų luomai dabar, pakol Maskolija reikalauja sau vidurinės ramybės ir pritarymo vedamai karėi. Tokiu budu bajorija stengiasi kalti geležį, pakol ji karšta — gauti sau kuodaugiau privilegijų, zadant padėti biurokratams laimingai nugalėti visus (vidurinius ir iš lauko) priešus. Jeigu žemiečių reikalavimus (žemiečiai yra vienintėlis apsiireiškimas Rusijoje liberalų partijos) earas ir užganėdys, tai ką laimės platus sluogsniai žemesnių kliasų Maskolijoje? Nieko, apart to, kad susilauks dar baisesnio smaugiko, susijungusio despotizmo su bajorais, pavidale retežiuotos konstitucijos. Bet ar įvyks ir tas pagaliaus? Luktelsime ir pamatysime.

Laikraščiai praneša iš Lietuvos, Lenkijos ir pietinės Rusijos, apie daromą mobilizaci-

ją. Bet, ant maskolių nelaimės jie nė su prievarta imdami „zapasnus", negali pripildyti reikalaujamo kareivių skaitliaus. Nuo 30 iki 50% kaip žydų taip ir krikščionių, vengdami kareivijos, bėga per Austrijos ir Prusų rubežių, o iš ten, kas turi pinigų, keliauja užmarėn, kitigi bastosi parubežiais, kol pereis emimai. Dabar, rodos, geriausia proga varyti tarp žmonių agitaciją prieš despotizmo darbus. Bet, ar yra kam tą atlikti?

Austrija. 27 lapkričio Vienos socialistai skaitliuje 10,000 surengė prieš namus premiero Koerber didelę demonstraciją, protestuodami prieš valdzios tulus nedorus projektus darbininkų linkui. Nuo dugniai nėra zinoma visų priezasčių tos demonstracijos, bet reikia manyti, kad jos buvo atliktos ne be svarbių motyvų. Demonstracija užsibaigė kruvina kova, ant kurios lauko ant galo gulėjo daugelis sunkiai sužeistų, tarp tų buvo ir 5 policijantai. Daugybę padaryta areštų.

KARĖ

Maskolijos su Japonija.

Kaip galima yra numanyti japonams dabar svarbiausias rupestis yra paimti Portą Arthuro pirmiau, negu pribus į Azijos vandenį Baltiko laivynė. Nors nedraugingi Maskolijai strategai juokiasi iš tos taip jau pasiskardinusios Baltiko laivynės, vadindami ją nė daugiau nė mažiau kaip sujungimu keletu palaikių skrynių, kurias maskoliai taip iškilmingai apkrikštino antra eskadra, vienok tos „skrynios" visgi suteikia japonams biskį nesmagumo, ir jie iš anksto stiebiasi užbėgti jų pribuvimui į karės teatrą. Jau nuo 26 šio mėnesio japonai pasiryžo įimti Portą Arthuro, neveizint, kokiais kaštais bus apmokėta tas pasi-

kėsinėmas. Turėdami ant sausumos ganėtinai savo pėstininkų ir gerai išlavintų kardininkų, jie nusprendė eiti ant maskolių atakon. Ir vienok nuo minėtos dienos iki šiandien, kuomet yra rašoma šios eilės, dar nežinomi yra rezultatai tokio baisaus pasirengimo. Žinios eina, kad maskoliai nors yra baisiai išbadėję, vienok labai atkakliai laikosi savo pilėse ir kur prisieina susimti ant durtnų, narsiai kausiasi. Tai vis sena pasaka ir šlykšti aprašinėti, kaip žmonės, paversti į žvėris, atstovi savo gyvastį. Vienok tai reikalinga priminti, idant paskiau nuosekliau galima būtų spręsti, kokiame padėjime randasi tas nelaimingas ir tiek krauju nutręštas portas, kurį diena iš dienos laikraščiai stereotipiškai lemia puolimui. Einant pagal japonų noro, tai turėtų šiteip dabar nusiduoti: pirmučiausia paimti Šteselį, arba nors jį visiškai sumušti, paskui Nogi pasilikti Porto Arthuro pakraščiuose saugoti maskolių laivus ten esančius, o Togo eitų pasitikti Baltiko laivynę (kuri šioms dienoms jau persiyrė Suezio kanalą). Paėmimas P. Arthuro ir išpildymas kitų japonams nusizymėtų plianų, priguli nuo daugelio aplinkybių. Ar jie bus ant tiek tvirti ir sugabūs prie jų prisitaikinti, parodys netolima ateitis. Paėmus P. Arthuro ir išlošus dar vieną gerą mušį ant vandens, bus japonų nužengta sykiu du žingsniai pirmyn, ir karė gali užsibaigti gana greit. Bet, ar tas įvyks?

Prasidėjus baisioms audroms ir šalčiams Mandžurijoje, karėivių padėjimas tapo bausis ir apverktinas. Pirmiaus jie gyveno tokiose olose, kur šiaudais išsikloję, galėdavo sau laike tylos kiutoti. Bet dabar, kada olos patvino vandeniui, o vėla užpuolė nuczūmęs šalčiai, tai jau galima numanyti koks per buvis. Ypatingai baisiai

kenčia maskoliai. Čia jau armijoje stoka yra visko gyvam žmogui reikalingo, pradėjus nuo valgio, baigiant nuo apvalkalo ir pailsio. Daug yra karėivių, kurie laukia karės, kaip gervė giedros. Užmušimas jiems nebašus, o sužeistus gabena atgal, Maskolijon. Bet karės dar vis nėra.

Incidentas šiaurinių marių, kur Baltiko laivynė šaudė į Anglijos zvejus, pradeda labai juokingai išsiaiškinti. Nežiurint į bazijimus maskolių admirolų, kad jie tarpe zvejų matę japonų torpedlaivius, yra kitos žinios, kurios atkakliai tvirtina, jog maskoliai palaikė už neprieteliškus torpedlaivius... savo laivynės dalį. Pirmiajai dalei pradėjus šaudyti, antroji neapsileido ir ėmė atsišaudyti ir galiausia ta visa Babilonija apsvirtė teip, kad ant galo visi pradėjo šaudyti į niekuo nekaltus zvejus. Rods tą dieną buvusi tiršta ukana, bet... kaip dėl tokios laivynės tai visgi būtų per daug... Na, ir dabar turi progą tokios rimtos viešpatystės, kaip Anglija su Maskolija, perlošti santaikų komediją. Tapo sutarta pasiskirti žėduai iš savo laivynės po vieną gudruolį sudžią, paskiaus dar po vieną iš Prancuzijos ir Amerikos, o jau tas kvirinolas vėl sau dar išsirinks kokį penktą (š-šiemis buti nevale!) ir suvažiavus Paryžiun pataisyti maskolių laivynės klaidas. Apie kaštus, girdi, mes neapstovim, by surasti teisybę!...

Dalis darbu.

¶ SAN FRANCISCO, CAL. Daug buvo veikta ant čia atsibuvusios konvencijos unijos American Federation of Labor, kad priversti ją priimti socializmo principus, kad prisuokti unijonistus studijavoti ekonomiškūs klausimus. Dabavosi socialistų delegatai, kiek galėjo. Keletą jų rezo-

liucijų ir priėmė nors iš jų tapo svarbiausios vietos išpauotos per užsivarinėjimus unijų viršininkų. Urėdininkai mat visur tū patys: bijosi socializmo, kaip zvirbliai kaliaau-es. Svarbiausi vieta konvencijoje, tai buvo įnešimas skundo ant federacijos prezidento Gompers ir p. Mitchell'o anglikasių prezidento, per Milwaukeees delegatą V. Berger, socialistą, kad šie yra kapitalistų sėbrai ir darbininkų parduavikai. Davatų tikrų nesant, o myniai tebeesant akilai, skundas tapo praleistas be svarbos. Vienok matytis buvo, kad šioje milžiniškoje unijoje socializmo elementas yra toks stipras, kaip dar niekad nebuvo.

¶ NEWPORT, KY. Kaip čia-kykštėse teip ir Cincinnati bei Covington geležies faundriese darbai visai silpnai teina dėlei neapmalšomų straikų. Tris-tyk čianykštėse dirbtuvėse kazikas bandė mašinerijas išdinamituoti, kur dirba neuaijstai.

Iš Amerikos.

Iš nau do to j a i l e n d a
p o z e m e s .

Susitvėrė nauja kapitalistų kompanija, sudedant 50 milijonų dol. kapitalo, su tikslu iškasti apačioj miesto Chicago požeminius tunelius ir jaisiais suvienyti įvairių čia sueinančių geležinkelių komunikaciją. — Kaip misliji, keletas žmonių valdo legendariškus lobius, o kitus priverčia mirti iš bado, arba tapti vagimis.

B a i s ū s n i e k š a i .

Luzerne, Pa., apsidėję ličynas žmogzudos įlindo nakties laike į tulos senukės namelius ir suraišė ją bei su ja gyvenančią 14 metų anukę, degino kojų papades ir rankas, reikalaudami atiduoti pinigų. Atėmė viso labo \$1,61, kurius senukė buvo surinkusi pardavinėdama bananus. Niekšai sužagė mergaitę, išsinešino. — Tai vis

vadinas geri laikai. Kuomet vieni nežino kur dėti milijonų, antri šmaugia viens kitą atimdami paskutinį centą. Argi neverta už tokius laikus balsuoti?

N a u j a s k a n u o l i ū
k a r a l ū s .

Žinomas piniguočius Charles M. Schwab ketina įsteigti Bethlehem, Pa., kanuolių dirbtuvę dar didesnę negu garši Krupp'o dirbtuvę Vokietijoje arba Vickers Sons et Maxim Co. Anglijoj. — Ir istiesų čia Amerikoj tokia dirbtuvė daug turės darbo, nes ši šalis po valdzia republikonų iš ramios republikos pavirto į karėms pavsaigusią imperiją. Bet rodos jau netoli tie laikai, kuomet, socializmui užviešpatavus, dings visos tos institucijos gaminančios žmonių zudymui bausių-baisiausius įrankius.

„Š v e n t o s“

k a r č i a m o s .

Atidarius New Yorke episkopalų vyskupui Potter savo karčiamą, radosi ir daugesnis jo pasekėjų, kurie mano jog išnaikinti girtuoklystę galima busę tiktai veisiant „šventas“ karčiamas. Jau Pittsburgo vyskupas O. Whithead ketina teipgi įkurti tokią karčiamą, o Winnipegoj susirinkusi dvasis Rija užgryrė įkurti bent keles. Tuometarpu New Yorke arcivyskupas Farley viešai užgrynė laikyti pikninkus, fair'us, ekskursijas ir balius vardan parapijų ir bažnyčių. — Kaip čia dabar ir sutaikinti „Dievo bernų“ politiką...

P a v o g e „ D i e v ū
a n t g a r b e s“ .

Nesenei laikraščiai prirašė ilgas špaltas kamantinėjimų apie dingusią didelę sumą pinigų iš Washingtono katalikiškojo universiteto. Pinigai dingę teip, kaip tirtpe sutirpo. Kadangi čia grėšė iškilti gana drastiška ir gėdinga byla, į kurią būtų tapę įtraukta apart vyriausio direktoriaus Wagman ir kiti artimi „globėjai“

universiteto, tai kardinolas Gibbons ir kiti vyskupai pasiskubė ją užtėplioti, papildant trukumą iš savo koserių. Žinoma, paskiaus bus surinkta palei bažnyčias tam tikslui pinigai nuo dievobaimingų žmonių ir dvasiškųjų „tėvų“ kišenė neskaudžiai nukentės.

P a s i r o d ė a m e r i k o n a i .

Praėjusioje savaitėje atvažiavo į St. Louis, Mo., parodą kunigaikštis Fushimi, iš Japonijos, kuris ir tapė tulame kliube apvogtas ant \$5,000 vertybės įvairių papuošalų. Desėtkai policmonių ir detektyvų subruzdavo jėškoti vagies, bet tas, kaip nematoms pavogė, taip nepatėmytas vėl atnešęs pavogtus daigtus padėjo ant vietos. Ką pasakys japoniškas kunigaikštis apie amerikonus, nežinia. Tačiau jis gavo progą persiliudyti, kad Amerikos vagis yra daug gablesni už policiją.

Iš Lietuvos dirva Amerikoje

Pasaic, N. J. Kol jauni dar, kol dega dar krutinėj karšta meilė tėvynės, tai kelintas iš mūsų, jaunuomenės vaikinių, darbuojamės dar ant jos labo. Bet ką pasakyti apie mūsų seseris lietuvaites, kurios visai nė kiek nesirupina apie savo dorą arba apšvietimą ir į vietą skaitymo naudingų knygielių vaikščioja vakarais iš grįčios į grįčią, nešioja visokias tuščias kalbas su tokiau greitumu, kad nė telegrapas negalėtų eit su jom į varžytines. O juk mes ateityje nuo nieko daugiau negalime laukt labo, kaip tik nuo merginų. Jei jos būtų apšviestos ir tikrai mylėtų tėvynę, tai vedė į kvėptų motinišku kvapu tą meilę savo vaikams. Štai kad ir mūsų miestelyj yra keletas dailių, skaisčių merginų, kurios vienok nė kiek nepaiso apie dorą, mokslą ar tėvynę; ot papliaukšt visoki niekai,

pasitriuniot, tai ir visas jų gyvenimo tikslas. Aš-gi per tikrinu jus, mergaitės, jei busit dorios ir apšviestos, ras tada jums, kad ir namie būnant, čias, geri vaikinai.

Taigi mes, jaunieji darbininkai, kreipkime butinai savo atydą į šį dalyką, padėkime nors mes mūsų sesutėms prasilavinti rašte ir apsiėjimuose, nes matome, jog didelė dalis čia augusios jaunuomenės jaunebemoka, (kiti ir nenori) kalbėti lietuviškai, skaitosi save prakilnesniais, o nežino koks kraujas teka jų gisllose. Labai gerai, kad moka angliškai, ar kiteip kaip, bet kam niekį tą kalba, kurią garbino mus prateviai.

Kaip nė pliekim parankinį, jei pašalinis neveš, tai netoli nuvažiuosim. (t....

East St. Louis, Ill. 17 d. lapkričio buvo susirinkimas vietinės S. Daukanto dr-stės administracijos, dėl apsvartymo nekurių svarbesnių dr-stės reikalų. Po susirinkimui p. J. A. Brazis užmanė, kad kiek kas išgali paukautų ant neturtingų gerų tautiečių, norinčių pasiekti augštesnį mokslą, ir kankintinių už platinimą apšvietos ir tautišku idėjų Lietuvoje; ant ko visi pristojome ir sumetėm \$2,25, ir išrinkome į komitetą sekančius sąnarius: J. J. Razoką, J. A. Brazį ir J. M. Saročką, dėl aukų rinkimo ir persiuntimo kur reikia. Pas kui parėjus namon J. J. Razokas ir J. M. Saročka sukolektavo dar \$3,90. Čia paduodame visų aukautojų vardus (Jie yra pagarsinti kitoj vietoj. R.) Šias aukas paskirstome taip: \$3,15 moksleiviams (pasiuntėm Olševskiui) ir \$3,00 kankintiniams, ką prisiunčiame sykiu su šiuomi laišku p. J. J. Paukščiui kankintinių komiteto kasieriui. (Atkreipiame atydą vientaučių, kad aukautojai siųsdami mums savo vardus prisiųstų mums ir pinigų.

Tuomtarpu dažniausia padaro šiteip: vardus prisiunčia mums, o aukas pasiunčia „Lietuvai“. Teip padaryta ir šiuomsykiu. Čia nors pusė tik nutraukta, tačiau mums vardus prisiuntė visus ir mums paskiaus tik painiojasi rokundos. R.). Toliaus S. Daukanto dr-tė žada ir ant kitų tautišku reikalų rinkti aukas, ant kiek jos pajėgos išgalės. Taigi minėta dr-tė padarė vieną žingenį pirmyn. Reikia tikėtis, kad ateityje ko daugiau dėl tautos pakėlimo nuveiks. Todėl reikalinga yra, kad visi geresni vietiniai lietuviai šelptų šią tautišką dr-stę ir S. L. A. kuopa, patįs prisirašydami ir kitus prikalbindami prisirašyti. Dr-stei įsigyvenus — įgavus didesnių skaitlių sąnarių, bus galima didesnius darbus dėl tautos nuveikti. Vardan S. Daukanto dr-tės visiems tautiškus reikalus supratusiems ir pašelpsiems aukautojams ir aukautojoms ištariu širdingą ačiū! ir velyju, kad kitą kartą renkant tautiečiai nešykštėtų kelis centus paaukauti, nes žinoma tokie reikalai privalo nuolatinio pašelpimo. S. D. dr. bandys įvesti tokią tvarką kasmet po kelis kartus rinkti aukas ant tautišku reikalų. Kas būtų labai geistina. J. J. Razokas.

Paterson, N. J. Pas mus lietuvių diktas burelis — į 600 žmonių, bet visi dar miega sunkiu miegu tamsybės. Čia nėra jokios tautiškos draugystės, nieks neskaito lietuvišku laikraščiu, užtai-gi tarpsta net 3 lietuviški salionai. Tiesa, šįmet susitvėrė kuopa S. L. A., bet ji taip silpna, kad vos į ją tepriguli 10 sąnarių. Gėda mums, Paterson'iečiams, prieš visus lietuvius ir koktu darosi, kaip pažiuri, kad visur kruta-dirba, o mes tunome užaušę; štai šalyj mus pačiu yra miestelis Passaic, kur lietuvių nors tėra į 50, o turi kuopą S. L. A., į kurią priguli į 30 sąnarių, ir

kaip girdejam, iš 10 sąnarių susitvėrė kuopelė T. M. D. Pas mus-gi 12 kartų žmonių daugiau, o mes neturim nieko, apart to tik, kad mes esam garsingi „tikrais“ lietuviškais baliais. Visi laukėm kada įrengs balių sv. Kazim. dr-tė, ir sulaukėm, kuris ir atsibuvo 7 lapkričio; užprašėm apie 4 lenkiškas dr-tes, kurios teipgi atsilankė. Gerai užsigėrę palainavom lenkišką „Jesė-polska nezingėla“, palinkejom ruskiui pasisekimo karėje, pa-keikėm „cicilistus“, — vis lenkiškai; ar tai mes kalbėsime ta „klopiška“ lietuviška kalba! tegul n'išmanėliai jaja kalba... mes mokam tuziną lenkišku žodžių, o kitus dar išmoksime. — Tai toki pas mus tikri lietuviški baliai, kur lietuviškumo nė už centą nėra. Aha! tai gal už tai lietuviškais vadina, kad ant jų tikrai lietuviškai išsikeikiam viens kitą...

Mieli skaitytojai! tik nepamislykit, kad mes esam koki bedieviai—šliuptioniai, o ne! Mes diečiai dievuoti žmonės, nes vienu laiku turėjom lenkiškai-lietuvišką bažnyčią, nors ne tokią kaip visur, ba ant jos durų buvo nupiešta bonka degtinės, ir stiklelis, o bobinėjūj buvo patiektas alinis baras, už kurio stovėdavo baltai apsirėdęs „barkiperis“, kuris užvadavo bažnytinį sargą. Katras per karštą maldą apaldavo, tai traukdavo troj į bobinėjūj pas sargą, nuo kurio gaudavo skanaus alučio, gardzios degtinės ir kvėpiandų cigarų, ir kartais pasitaikydavo teip, kad pareinant iš bažnyčios tekdavo net parklupti keletą sykių. Na, ir kur nesuklupsit žmogus, kad iki apalpimo meldiesi, o čia paskui biskutį bažnytinis sargas atgaivino gardum miežiniu raugalu. Bet nesistebėkit, guodotini skaitytojai: jau stebuklų nėra, o ypač Amerikoje, tik paklauskite kaip buvo. Į mūsų miestą atvažiavo koks tai len-

kas kunigas Jozas Žilinskis; pradėjo vaikščioti po lenkiškas ir lietuviškas gričias rinkdamas pinigų statymui bažnyčiai; kas neturėjom, tai skolinom ir davom, nes tikėjom turėti savo bažnyčią. Na ir turėjom. Kada kunigas surinko didelę sumą pinigų, nusamdė nuo saliminko salę; aptaisė, sumušė kedės, ir iš salės paėmė to bažnyčia. Bet kunigėlis, kad mažiau mokėt randos (o gal ir visai nemokėjo) paveldėjo saliminkui per pačią dievmaldystę pardavinėti gėrimus, ant ko saliminkas sutiko, nes turėjo gerą pelną: kiekvienas, ar tai įeidamas, ar išeidamas iš bažnyčios būtina turėjo pereiti šilgai salimną ir, žinoma, neiškentė neragavęs alučio. Na, ar nebuvo tai ištaiga (sigadina): sėdi sau ant augštos kedės prie baro, nusiėmęs kepurę trauki alutį ir per praviras duris girdi, kaip kunigas sako pamokslą, kaip žmonės gieda „Šventas Dieve“ ir tt. Bet neilgai tęsėsi ta „vigada“, nes kunigėlis pasipelnęs, jau pora savaitėlių kaip kas-žin kur dingo, o žmonės tą saliminką vis tebeatlanko iš senos atminties, pagraudodami teip „geros“ bažnytelės.

Visi žengia tolyn, na ir mes nesiliekam!

Senas Jaunikis.

Ansonia, Conn. Musų apylinkės vyrai, neskiriant moterų ir merginų, labai yra ištauteję; o tos sąlygos jaunumeniui labiausiai kenkia. Mergina arba vaikinys kaip tik spėja atkelti iš musų tėvynės (Lietuvos) į šią svetimą padangę, tuojau kumutės susikvičia savo geras drauges, ir iš kaleinos ima riaukti alutį, sąsaldamos „gerkim kumutės, o ką mums giliuoja čia Amerikas“. Negana to, ką per iš tą dieną riaukia alų savo butuose, bet ir vakaro sulaukę, eina į karčiamas, palikę savo prisimindusius kampus ir su-

skretusius vaikus. Žinoma, jeigu eina tokia kumutė karčiamon, tai ji ne palieka ir savo naujai atkeliavusios merginos. Ta išsyk, žinoma, spiriasi, atsikalbinėja, nedrįsta, vienok viršininke paima viršutais žodžiais: „Ką tu, durne, žiurai, eiva nors gerai išsigersim ir pašoksime“. Paskutiniai žodžiai ir ima viršų ant jaunos lietuvaitės. Vieną kartą man pačiam teko matyti tokį išsigėrimą ir pašokiną. Užėinu vieną vakarą į karčiamą, tenais pamatau apie desėtką moterų, o tarp jų ir keletas merginų. Vyrų, žinoma, buvo daug daugiau. Visi jau pusgirtieji. Paklauskite žinai manęs, kągi jie ten visi veikė tie vyrai su moterims ir merginoms kaičia moje? Ugi tos moters kaip ir jaunos merginos apsvaigusios nuo alučio, šoka susikabinę su vyrais. Vienok, kaip nužiūrėjau, nors tie vyrai su joms šoka ir girdo jas, bet sykiu ir tyčiojasi iš jų. O tos kvailės to nesupranta. O koki apsiėjimai ten jų, ir kalbos, tai koktu net ir žiūrėti ir žmogui papasakoti. O dar labiausiai sistebėjau pamatęs tarp jų vieną visai jauną mergaitę, kokios 12 metų, turbūt dukterį katros iš ten esančių motinų. Pamislįjau sau, ko išmokys tokia mergaitė tarpe tokios draugijos. Negalėdamas ilgiau žiūrėti tokią orgiją, paspioviau ir išėjau. Tai koki puikus pasiėlgimai Ansonijos moterėlių ir merginų! Vietoj pasiskaityt naudingą knygėlę, o motinoms apvalyt savo vaikus ir kambarėlių nuo purvų, tai jos praleidžia savo visą laiką ant sriaubimo alučio ir tokių veselečių. Žinoma, ne visos tokios; yra tarp jų ir gana gerų merginų ir padorių motinų. — Liaurkitės, lietuvaitės Ansonijos, ba jau daugumas šypsosi matydami jūsų darbus.

J. S. Grinorius.

Mt. Carmel, Pa. Reikia maloniai apsidžiaugti, kad lietuviai jau ir pokylius keldami bei veseiles gražiai sau linkminasi ir dar tautos reikalus pamena. Štai mus vietiniai lietuviai ant vestuvių vienučiu Vinco Kuncaičio sudėjo aukų \$2,50, kuriuos paskirstydami šep: \$1,25 kankintiniams ir \$1,25 moksleiviams, pasiunčiame „Vienybei Lietuvniukų“ ir ištariame viešai aukavusiems ačiū. Reikia atminti, kad ant vestuvių aukos pradėti rinkti yra nelabai lengvas dalykas, vienok čia mūsų tautiečiai nors kitą ir gerai buvo „išilinksminęs“, tačiau nuovokos neprastojo, kad geram užmanymui būtų bandę kenkti. Aukas rinko: J. Burauckas, V. Skučas ir J. V. Banis.

Virđen, Ill. Čia lietuvių yra pusėtinai burelis ir jie labai sutikime gyveno, kol nebuvo lietuviškos karčiamos. Bet vos tik ta atsirado, tuoj užgimė vaidai ir peštynės, skaldymai sau galvų plytgaliais ir daužymai veidų. Pertai ir svetimtaučiai pradėjo kreivai ant lietuvių žiūrėti; jie sako: „polanders wicked became“ (girdi, polenderiai pasiuto)... Tautiški reikalai teipgi pasmus nepajudinamai miega, nors su tokiu skaitliu lietuvių daug kas galima būtų atlikti. Šiądien vieni glaudžiasi prie angelų draugų, o kiti jokių drėsių nenori girdėti. Pertai tarpe lietuvių baisus suirimas. Truksta mat gerų agitatorių ir tėvynainių.

Nesenei keletas blaivesnių vienučių susirinkę ant krikštynų pas p. Norkaitį suaukavo tautiškiems reikalams net \$5,25, iš kurių \$3,00 skiriam kankintiniams, o \$2,25 moksleiviams. Aukautojams tebūni padėka. Tokia graži pradžia, rodos, neturėtų būti vietinių lietuvių užmiršta ir ant tolesnio.

J. Satulė.

Throop, Pa. Nesenai čia tapo nulaikytas viešas susirinkimas ant Throop Boulevard, perengtas per 76 S.L.A. kuop. Susirinko žmonių pusėtinai skaitlius ir per prakalbas gražiai užsilaikė. Kai-kurios tik moterėlės, nepratę prie tokių susirinkimų ir negirdėję kitokių prakalbų kaip tik kunigų pamokslą, negalėjo malšiai nusėdėti, bet nebuvo tokių, kurių būtų reikėję, per duris išprašyti laukan. Žinoma, buvo keletas ir tokių, kurie sakė, girdi, čia ne bažnyčia, jis galys elgtis, kaip jam patinka, bet vienok nieko peiktino nepadarė.

Kalbėtojai buvo: 1) p. Pasceckas iš Scranton, Pa., kurs paaškino savo kalboje apie S. L. A. stovį ir provą; 2) F. Živatkauckas, kurs kalbėjo apie visus žmonijos skriaudėjus ir išnaudotojus, teipat kad mokslas yra kiekvienam žmogui reikalingas. Jeigu žmogus būtų apsišvietęs, argi duotųsi tad jis pirmam parėjūnui save išnaudoti. Tarpuose kalbų buvo deklamacijos, kurias gražiai atliko p. Alena Judickiūtė ir p. Čekaitienė. Ant galo buvo parinkta aukų ir sudėta \$1,56, kuriuos šep paskiriam: 78c. kankintiniams ir 78c. moksleiviams.

V. Stulpinas.

Meriden, Ct. 26 spalnio vietinis lietuvių Ukėšų Neprigul. Kliubas parengė prakalbas ir užkvietė šiuos kalbėtojus: 1) M. Čeponį, iš New Britain, Ct., kurs savo kalboje nupeikė partijas republikonų ir demokratų, ir rodijo visiems balsuoti už partiją darbininkų, t. y. socialistus. 2) J. Jenuševyčius (kliubo pirmsėdys) kalbėjo apie blogus laikus valdyme demokratų. Abiems kalbėtojams publika parodė užsiganėdijimą ilgu plojimu delnų.

Lapkričio 2 viršminėtas kliubas parengė antrąs prakalbas.

Cia kviesti kalbėtojai nepribuvo, užtai vietiniai vaikinai teip dailiai nukalbėjo apie politiką, kad žiurint į tą reikia sąprotauti, jog čianyškėčių lietuvių balsais nesigėrės kraugeriai politikieriai.

Broliai! Nenustokime vilties, kad šimet mūsų partija neįstengė įstatyti į prezidentą savo kandidata. Bet užtai mes matome, kad mūsų (socialistų) partijos balsai rinkimai nuo rinkimų užaugo tulose vietose dusykiu tiek. Kova ir viltis — tai mūsų išganymas! Kovokime, arba mes patys tapsime sumindzioti kapitalizmo letena!... *Juozo Draugas.*

Delei Susiv. provos.

Po pagarsinimo provos rezultato prabėgo jau keletas sanvaičių. Ką reikia daryti, kuopos ir S. L. A. sąnariai iš tikro nesumano. Buvo manoma, kad į trumpą laiką atkreips ypatingą atyda centrališkas komitetas beje S. L. A. prezidentas, bet iki šiol toji atyda neįvyko; mat dalykas yra svarbus, reikalauja apsvarstymo iš visų šalių. Pirminis klausimas pagarsintas per p. Mikolainį link padarytų ir daromų intrigų p. Paukščio S.L.A. izdininko nors yra neužginamas, bet jis galės būti išrištas ir turės savo svarbą vien ant ateinančio XX S.L.A. seimo. Šiandien mes privalome veikti kas yra veikiamo ir reikalingo šiame laike. P. Paseckas ir p. Valentinavyčia, pranešdami kuopoms apie bėgį provos 45 n. „V. L.“ apreiškė, jog prova tapo atidėta iki sausio mėn. 1905 m. dėl nesuitaikymo ir suirimo provos komiteto, ir pertai jie visą reikalą palieka išrišti centr. komitetui. Bet gilinantės į šį reikalą tolyn pasirodo, jog jų žodziuose yra vylius. Minėti tautiečiai yra sutarę su S.L.R.K.A. viršininkais be žinios ir pritartyimo p. Birštono ir p. Mikolainio neiš-

kelti provą iki ateinančiam S. L. A. seimui. (nb. liudija tai rašytas laiškas p. Valentinavyčiaus į p. Birštoną, suteiktas per p. Radzevyčią). Kodėl mūsų užtikimas provos komitetas užsigėdė atlikti dvigubą darbą, šis klausimas pasilieka S.L.A. sąnariams nežinomas ir išžiuri didei keistas. Bet eikime prie reikalo. Mums pasilieka išrišti umu laiku du svarbiu klausimu: 1) ar S. L. A. privalo paniekinti p. Birštoną ir p. Mikolainį, priimant tris šimtus (\$300) nuo S.L.R.K.A. pagal kreivą sutarymą pp. Pasecko ir Valentinavyčiaus; 2) ar išrinkti naujus komiteto sąnarius ir varyti provą tolyn t. y. žiurėti teisybės iki galui. Apie atidėjimą provos iki ateinančiam S. L. A. seimui negali būti nė mislies. Provą užgyrė XVIII seimas Brooklyn N.Y. ir tą užgyrimą patvirtino XIX seimas Shenandoah, Pa.; taigi reikalas verčia žengti tolyn savo keliu nepaisant nors priešai ir parduėjai atsiranda tarpe mūsų pačių. Minėtus klausimus privalo išrišti S. L. A. kuopos sušaukiant extra-susirinkimus ir darbas turėtų būti užbaigtas bent iki 20-tai dienai gruodžio 1904 m. Šiokia yra mano nuomonė provos reikale.

Su guodone *J. Kazakevyčia*, S.L.A. izdo glebėjas.

Susivienijimo L. A. kuopoms praneszimas.

Matant, kad reikale provos kyla vis daugiau arzacėjų, veikiausiai pranešame pasargą visoms kuopoms, kad į komisiją nerinktų jokių naujai perstatytų sąnarių, nes busenčiame seime turi patys komisijos sąnariai parodyti reikalus provos vedimo ir seimas ištirs asabiškai kame kaltė.

Extra mitingus ragint šaukti nieks neturi tiesą be legališko laiko; jeigu kas užsigėdęs praded šaukti kuopas prie extra

mitingų, tai tuomet nereikėtų jokio centro, nė seimų. Seimas išrinko provos komisiją, seimas ištirs ir jos dabartinę kaltę. P. Mikolainis ir pp. Valentinavyčius su Pasecku budami visi susiarzine tarp savęs, neturi nėvienas dar tiesą šaukti kuopas prie darymo extra mitingų. Ateis kvartaliniė Balandžio, tada kožna kuopa galės daryti savo įnešimus ir svarstymus kuriuos perduos XX seimui. Komisija provos iki šiol parodė kame kas yra ir to užtenka iki seimui.

J. Tareila S.L.A. prezidentas
T. Astramskas sekretorius.

Susivienijimo L. A. reikalai.

41 kuopa S.L.A. ant savo mėnesinio susirinkimo vienbalsiai nutarė išrinkti į vietą atsisakiusių provos komisijos sąnarių—pp. Valentinavyčiaus ir Pasecko, Dr. Želviečę ir J. Kazakevyčių. Velytina, kad ir kitos kuopos ant savo reguliariškų arba ir ypatingų susirinkimų tiedvi ypatingų susirinkimų kadangi jos budamos teisingos ir energiškos drauge su p. Mikolainiu atjieškos per provą netik dalį, bet ir visą mums prigulintį turtą, kuris dabar ratdasi kunigų rankose. Kad mes provą laimėti turim, tai mato žėdnas žmogus sveiko proto. Pagal čarterį Susiv. žėdnas sąnarys kokių jis tikėjimiškų nuomonių nebutų turi lygias tiesas. O jei ant 16-to seimo atsitiko, kad dalis delegatų, prigulinių prie ypatingos tikėjimiškos čektos, riksmą sukeldami, privertė kitus čarterio tiesų besilaikančius delegatus apieisti seimo sveitinę ir kitoj vietoj savo reikalus atlikti, paglemzdami pirmieji visą S. L. A. turtą, tai Susiv. turi tiesą savo turtą jei ne su geru tai per provą atgauti. Visi žinom, kad Sus., kurio sąnariai beveik visi yra geri katalikai, nenorėjo provotis ir butų savo priešams

dovanoję visas skriaudas, jei tie butų nevartoję Sus. vardą. Bet, kaip matyt, jie buvo prieš savo norą priversti per sudą savo tiesas atgauti ir apginti. Tas ne mus, bet kunigų kaltė. Dabar kunigai per „Žvaigždę“ ragino ant susitaikymo, sakydami, kad nereikia svetimtaučiams lietuviškus pinigus duoti, ir tt. Ant to atsakom, jog tai jusų kaltė. Nebutų provos, jei jūs butut atsitraukdami nuo Sus. mums mūsų turtus sugražinę. Jūs gerai žinot kad sudas pñivers jus, jei mes reikalausim, mums viską sugražinti, o beto dar ir provos kaštus užmokėti. Taigi, jei nenorit lojerius penėti, atiduokit viską kas mums priguli ir nereikės jums gailėtis pasidarymo daugėsno kaštų.

Prie progos turim dar patemyti, kad jums mūsų tautos gerovė visai nerupi. Jūs pasirupinat — vien tik tą vieną paveikslą privedant — lietuvių pinigais pastatytas baznyčios svetimtaučiams atiduoti. Sukėlėte net anąmet Philadelphijoje skerdynes ir net juokėtės iš nelaimingų savo aukų. Ar jūs turit bent mažumą gėdos? Patys save žeminatės svetimtaučių akise. Štai buvo „Tėvynė“ rėdoma po priežiura literatiško komiteto, kurio sąnariais buvo — biauraus paminėjimo — Milukas ir kun. Kaupas. Ar nekeikėt ir nebliuznyjot kiek išmanydami. Šaukėt, kad jokio cento iš mums prigulinių turtų mes negausim, o dabar jau mažumą nusileidot. Ateis laikas kada busit priversti viską atiduoti. Jūs keikete mūsų doriausius tautiškus darbininkus, k. v. Dr-ą Šliupą, ir nedarot ką jis blogo jums ar kitams padarė arba velija. Nebudami šliuptarniais mes nenorim jį ginti, bet tiesą pasakius jis yra didžiausis lietuvių mylėtojas. Jei jis ir kunigų biaurius darbus į višų iškelia, tai tas nerodo, kad jis butų

priešingas Kristaus mokslui. Jo pasielgimas yra girtinas. Jis pats buvo pirmasis, kurs ragino Amerikos lietuvius bažnyčias statyti ir pirmą parapiją sutvėrė.

Taigi atiduokit Susiv. L. A. kas jam prigali, eikit mokykit žmones dorybės ir gero pasielgimo. Nelaikykit jų tamsybėje. Turėkit bent mažumą gėdės ir stengkitės likti naudingais sąnariais, o ne amaraus mūsų tautos. Tada jus ir jusų priešai paguodos.

Komitetas 11 kuopos.

Delray, Mich. 8 kuopa S. L. A. po visapusinio apsvartymo provos pripažino šios komisijos sąnarius nebetinkamus: P. A. Pasecką ir M. Valentinavyčių, kurie yra nužiūrėti kaip nenorinti užstoti už nuskriaustą per kunigus S. L. A. Toliaus kuopa nutarė: 1) P. A. Pasecką ir M. Valentinavyčių pripažįstame netinkamais į provos komisiją ir net pavojingais dėl S. L. A. vedime provos ir juos nuo to urėdo paliuosuojame, o į jų vietą perstatom Dr. Želvienę iš Plymouth, Pa. ir J. Kazakevyčių iš Pittston, Pa. 2) Provą iš „Equity“ sūdo perkelti į „Grand Jury“, jeigu naujoji provos komisija tą pripažįs už reikalingą. 3) Centr. Kom. neturi tiesos valdyti prova arba jos komisija, nes ji yra išrinkta seimo, o ne C. K. 4) T. Paukščiui, centr. kasieriui, duodame žemiausį papeikimą už kšūnąsi ne į savo reikalus. Pasitikime kad ir visos kuopos bei pavieniai parems šiuodu nauju provos komisijos sąnariu.

Komitetas 8 kuopos.

Herrin, Ill. 96 k. nutarė: 1) jeigu S. L. R. K. nori taikintis su S. L. A., tai turi atiduot visus pinigus pagal skaitliaus sąnarių prie persiskyrimo ir pagražint visus daigtus priguolinius S. L. A., nežiurint ar jie yra šventinti ar ne. Jei-

gu kunigėliai ant to nepristos, tai varyti provą iki galui; 2) iš provos komisijos prašalint pp. Pasecką ir Valentinavyčių, o į jų vietą perstatom J. Naujoką iš New Yorko ir J. Tareilą iš Waterbury'io; 3) p. T. Paukštis neturi tiesos kištis į provą, nė valios prašalinti iš komisijos bent vieną sąnarį.

Komitetas.

Plymouth, Pa. 53 k. ir dr-stė š. Juozapo (nutarė: 1) nesitaikinti su rymionais, jeigu jie neatiduos mums priguolinią dalį turto paglemžto po 16-tojo seimo; 2) reikalaujame atsisakyti viešai nuo provos komisijos pp. Pasecko ir Valentinavyčiaus, jeigu jiems sunku yra tą darbą atlikti, o į jų vietą skiriame J. Kazakevyčių prie pp. Mikolainio ir Birštono ir provą stumti pirmyn; 3) centr. kom. neturi jokio balso prie provos komisijos ir tepildo vien tik savo reikalus

Kuopos sekr. S. K. Alyta.

Šiuomi esmi priversta atsisakyti nuo padavimo mano vardo ir rinkimo manęs į provos komisiją. Mano mislije yra kad būtų geriausia palikti rinkimą komiteto ant busenčio seimo, nes prova iki po tam laikui yra atidėta; o seimas beabejonės visgi permains dabartinį kuopų nutarymą. Geriaus sąnariams su abelnu stoviu dalykų apsipazinus. Galiop seimo išrinktą komisiją turi tiesą vien tik seimas paliuosuoti išklauses jų pasiteisinimo.

J. T. Želvienė.

Laiszkas isz kares.

(Zr. 45 n. „V. L.“)

Tai mat kas dedasi Mandžurijoje... Žmonės tenai nebuvę ir neturį jokios pažinties su caro despotizmu, gal nekurie ir tikėt to niekad nesitikėjo, nė girdėjo apie tokius bai-

sius pasielgimus valdžios. Paimt po nevalios į kariumenę suvisu esančius nuog jos liuosus žmones, neduot jiems maisto ir pailsio, nebegalinčius stovėti ant kojų nuog silpnybės karžygius mušt iš savo pačių kanuolių granatomis, kai po nenorinčius eiti prieš neprietelių, sužeistus karžygius suversti į kyniečių tvartus, ir daleisti kirmėlėms juos gyvus esti; nedaleisti rašyti laiškus į savo gimines, apie savo nedalę ir juos cenzuruoti, pavogti išsiųstus nuog karžygių pinigų, ir tt. tt.

Tas visas teip žiauriai skamba, kaip dar niekad nesigirdėjo žmonijos istorijoje; nebuvo tokių baisių nė vergų laikuose; jei bent tik tai sukiliuose vergų prieš Romos tyronystes gal but rimionis su pergalėtis vergų legijonais teip apsieidavo, kaip dabar daro maskolių viršininkai (oficeriai) su savo karžygiais užstovėjais caro.

Aš kaip per keletą metų gyvenęs tenai, kur dabar einasi karė (Port Arture ir mieste Dalny), ir prisistebėjęs ganėtinau jau į laikus sukilimo kyniečių, vadinamų „boksieriais“ ir į kitus nusidavimus šėipjau kasdieniniame gyvenime, norėčia tais atsiminimais ir su visuomene pasidalinti.

Pradėsiu nuog karės su kyniečiais 1900 m. Jau pačiame pavasaryj buvo uždrausta iškeliauti iš tų skryčių visiems vyriškiems be skirtumo tautų ir luomų. Aš tada buvau mieste Dalny tarnystėje prie budavojimo šito miesto. Buvome visi iššaukti į kariumenę, nežiurint nė į kokį skyrių; aš ir daugelis kitų buvome su visu liuosu nuog kariumenės, kaip vienatiniai sunai tėvams.

Priešintis valdžiai (Aleksiejevui) juk negalima buvo: tas būtų pasibaigęs mirtinga bausme per sušaudymą. Tada negalėjo niekas ir pasišnekėti balsiai apie karę; tuojaus bu-

vo mirtimi gražojami (smertnaja kazn). Iš mūsų buvo sutaisyta teip vad. „Laisva Kamanda“, ir išrinkta „mažieji tarnai“ (nizkije sluzasčije), kurie ir buvo išsiųsti į Mandžuriją karėn, iš kur tepagrįžo vienas tik tai grekas, o likusieji tenai turėjo nešti vartą naktį ir dieną, triusties prie visokių paprastų darbų; nuog šaudyklės nevalna buvo nė ant minutos atsiskirti. Už ką potam gavome dovanoms žėdnas po sidabrinį medalių vertės vieno rublio su parašu „Ža pohod v kitai“; bet keletas iš mūsų sudrėbėm juos į marę. Tada jau nebuvo jokio parėdėko kaslink privežimo maisto ir kitų reikalingų daigtų dėlei karės.

Pasibaigus tai „karei“ (jeigu gailima pavadinti karė skerdimas beginklių kynų!), buvo sušaudyta keletas šimtų mūsų karžygių už neišpildymą prišakymų vyriausybės, ir daugybės išgrudo ant salos Sahalino, vienus ant viso amžiaus, kitus nuog 10 iki 25 metų. Tas viskas atsitiko Porte Arturo ir tą aš savo akimis mačiau. Sūžeistų tada buvo neperdaug, ir užtai kirmėlės gyvų neėdė, bet jų priežiura ir gydymas buvo šuniški! Paskiaus karžygiams netekus maisto ir nusilpnėjus po kamanda generolo Stessel, buvo jie pamesti čia ant laukų be jokios pagalbos!... Vogė visi, kaip įmanydami, ir kurs daugiau prisivogė, tai tas buvo pagiriamas „molodiec“. Čia privesiu vieną atsitikimą iš vagysčių pačte Porte Arturo. 1901 m. vienas rusas Matvienko, mūsų mieste Dalny tarnaujantis vyriausioje valdinyčioje pasiuntė į Vladivostoką 100 rublių per P. Arturo pačtą (nes Dalnyje dar pačtos nebuvo).

Po keletos sanvaičių jis gausna iš Vladivostoko atsakymą nuog to žmogaus, kuriam išsiuntė 100 rub., kurs rašo, jog vieton šimto rub. gavęs tik vie-

na rubli; už tai jis su piktumu rašo siuntėjui Matviejenkai: „kaipgi tu, sako, juokus su manim darai? vieton 100 rub. siunti man tiktai vieną rub...“ Matviejenko tuojaus ant ryto- jaus pasiėmęs pačtos kvitą, ant kurios stovi 100 rub., važiuo- ja į Portą Arturo ir klausia pačtoje, kur dingo 99 rubliai. Pačtos urėdninkas pažiūrėjo į kvitą ir randa, kad tenai tik vienas rub. įrašytas; o kvita rodo 100 rub. Tada jis užpuo- lė ant Matviejenko, kad, girdi, jis pats yra įrašęs į kvitą šim- tą rublių, ir buvo areštavotas kaip apgavikas pačtos (pod- log). Matviejenko buvo pasod- dintas į kalinį, o po tam apsu- dytas ant 3 metų į „areštantų rotas“, nežiurint, kad jis ir tris liudininkus pastatė, kurie ma- tė jį siunčiant 100 rub.

Bet po tam užsistojus visam mūsų miestui ir darodant jog jis žmogus yra kuogeriausio pasivedimo, algos ėmė 250 rub. ant mėnesio, buvo perduota byla palaton. Palata atrado jį nekaltu ir apteisino, bet 100 rub. niekas jam jau nebesu- gražino, ir už prabuvimą kali- nyje suvirš metus nieko nega- vo. Pačtos teipgi niekas nepa- klausė, kur dingo tie 99 rub. Tai mat, jų teisybė!...

Daug, labai daug butų ką rašyti apie valdžios begėdystes Mandžurijoje ir Kvantune (Por- to Arturo provincijoje), bet dėl- lei stokos vietos aš misliju lai- kraštyje nebus galima viską patalpinti. Čia tik privedžiau tokius nusidavimus, kurie pa- tvirtina šitą laišką.

Juozas Kaz. Jankauskas.
11 spalnio San Francisco, Cal.

Ir vėl.

Pasiryžau atsilipt prie savo viengenčių link savo užmanymo tilpusio „Lietuvoj“ „Žvaigž- dėj“ ir „Vienybėj“, kad pasi- rupintume apie įvedimą lietu- vių tautos statistikon Suvienu- tų Valstijų, laike visuotino gy-

ventojų surašo. Nors iki šio- laik tik vienas Waterburio Lietuviškas Politiškas Kliubas atvirai per „Lietuvą“ apskel- bė, kad tą mano užmanymą parems, bet rodosi kad pare- mėjų rasis ir daugiaus.

Rods, gavatt keletą laiškų nuo savo pažįstamų iš kitur, kurie apart kitko, rašo: „... musų... draugystė, ant savo susirinkimo nutarė tamistos užmanymą paremt“. Bet ar parems, ir kokiū budu rems, tas liekasi archyve nežinios.

Kad butų parankiaus ką nors tame veikti, atsiliepiu dar kartą, idant guodjamos kuo- pos, draugystės bei kliubai, ant savo susirinkimų, kuopla- čiaus tą mano užmanymą ap- svarstytų ir paremtų.

Kuopos, kliubai bei drau- gystės paremenčios, tegul pas- kiria vieną iš savo tarpo vyrą tinkantį į apdirbimo komitetą. Nereikalaujat skirt po kelis, ir iškitur vyrus, tik iš savo organizacijos. Skiriami į ko- mitetą, turi moket rašto (savo kalboj) ir but šalies ukėsaie. Po nutarimų, pagarsinkit tai per laikraščius platesniam su- sižinojimui, o guodjamos re- dakcijos teiks nepavydėt vie- tos pagarsinimui.

Komiteto skyrimui laiką pa- dėkim iki 15 sausio 1905 m. Kuopos, kliubai bei draugys- tės, skiriančios sąnarį nuo sa- vęs, turi suteikti jam tiesą dar- buotis vardan savo organiza- cijos.

Taigi sukurtėkim, ir su dva- sios drąsumu pradėkim darbą, kurs yra mums gana svarbiu.

Artojas.

Isz visur.

Transvaalio buvusiojo pre- zidento, Kriugerio, lavonas ta- po pargabentas iš Šveicarijos į Pretoriją, Aprikon, kur ir buš palaidotas savo giminės kapi- nyne. Skaitytojams jau yra žinoma, kad Kriugeris buvo iš- vytas iš savo tėvynės per Ang

lijos valdžią. Dabargi kara- lius Edvardas prisakęs atiduo- ti prezidento lavonui didelę garbę, minėtirai, einant laidot-uvių procesijai šaudyti iš ka- nuolių, griežti kariumeniškai muzikai, ir tt. Argi ne veid- mainys, tas Edvardas? Jis daro panašiai vilkui, sudras- kiutisiam avinėli ir glostančiam letena apgriaužtus kaulus.

Aukos kankintiniams.

Wesmoree, Pa. ant krikštynų pas J. Paškevyčių:

M. Matukinas	25
M. Matukiniene	25
K. Rumša	25
A. Kazakevyčius	25
B. Bilius	25
O. Zilinskiene	25
V. Baronavyčius	25
J. Balanis	25
Smulkesnių per 25c.	50

Viso labo \$2,50

Mt. Carmel, Pa. ant vest. Kuncaičio:

J. Bukauskas	25
J. Urbanavyčius	50
V. Skučas	25
M. Urbanavyčius	25
B. Kubelda	25
V. Kuncaitis	25
Elzė Burauckienė	25
A. Palubinekas	25
J. Lanauckas	25

Išimant \$1,25 mokslėi. lieka \$1,22

Viriden, Ill. lietuvių:

M. Norkaitienė	25
A. Norkaitis	25
J. Viskočka	25
Jonas Saluta	50
A. Lutvinas	25
M. Lutvinienė	25
M. Zilinskas	25
O. Zilinskiene	25
Pranas Šlivinskas	50
Juozas Zilinskas	50
J. Zilinskas	25
A. Novikas	25
J. Satula	25
B. Kimantiene	25
E. Knakeyvičiukė	10
J. Takauckas	25
Frank Bernardka	50
F. Tikonel	25

Išimant persiuntimui 10c. ir 2,25 mokslėiviams lieka 3,00

Troop, Pa. ant susirinkimo E. St. Louis, Ill.:

J.J. Razokas	25
J. A. Brazys	25
Marijona Brazienė	25
J. M. Soročka	25
Petras Makštelis	25

Jurgis Dikšaitis	25
Julius Malaševyčia	25
Antanas Kilmanas	25
Liudvikas Rimgaila	25
V. Bonieta	25
Jonas Soročka	25
Vincas Simkus	25
Petras Jonikas	25
Antanas Garškauckas	25
Justinas Rauba	25
Simas Erkmonas	25
Kazys Beržinskis	25
Gracijonas Mačikunas	25
Juozas Kljūnas	25
Vincas Bartinikaitis	25
Jonas Simonaitis	25
Ona Juknikė	25
Antanina Guzytė	25
Agota Stirbikė	15
Jurgis Macijauskas	10
Jonas Preiksaitis	10
J. Jakelevyčius	65

Iš tų pinigų mums prisūsta \$3,00

Plymouth, Pa. Lietuvių dr-stė 2,50

Hazleton, Pa. A. Remeikis 50

Buvo \$433,51

Lieka izde \$447,10

Aukos mokslėiviams.

Mt. Carmel, Pa.	1,25
Viriden, Ill. lietuvių	2,25
Troop, Pa.	78
Plymouth, Pa. Lietuvių dr-stė	2,50
Hazleton, Pa. A. Remeikis	50
Buvo	\$3,03
Viso	\$10,31

Svarbus reikalas palaikuose.

Pajieškau Motiejaus Vago- nio, paeina iš Suvalkų gub., Marijampolės pav., labai svar- biame reikale mūsų turto. At- keliavo Amerikon jau apie 12 -13 metų atgal ir gyvero iš pradžių Minersville, Pa., o pa- skiaus Philadelphiaj. Kas apie jį žinotų, arba jis pats, meldžiu danešti ant šio adreso: V. Vagonis, 3457 Ligonier st. Pittsburg, Pa.

Už dyką

prisiunčiame gražų lietuvišką ka- lendorių knygos formoje su gražais pasiskaitymais ant meto 1905 kiek vienam kas prisius mums savo adresą Bischoffs Banking House 237 Broadway New York, N. Y.

Lietuviu tauta

senoveje ir szia dien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

(Tęsa.)

Tai gi kankynės dėl nelabėlių, prazutis dėl kitų, amžina gyvata su dievais, persimainymas į dievus, galiausiai įsikunijimas ant žemės į naujus kunus ir persimainymas dvasių į akmenius, medžius, žvėris ir tt., tokia tai buvo Lietuvių ateitis.

Į kėlimą kunų iš numirusių, regis, Lietuviai neįtikėjo senovėje; tą mintį įskiepyjo vėliaus krikščionių kunigai.

Navatna yra, kad Lietuviai tikėjo į perėjimą numirėlių dvasių į visokius tvarinius. Už tai Indai gerbė gyvulius ir tullos kastos vengė juos valgyti; todėl tur-but Lietuviai tiek tvarinių padievinio. Nors tikėjimas į įsikunijimą dingo, bet ne be pėdsakų. Dar Kadlubek sako: „kad visų Gėtų (Lietuvių) yra bendra klaida, beje tikėjimas, kad išėjusios iš kuno dvasios, įeina į gemančius kunus, o nekurios priima net gyvulių pavidalus! 1) Tas indiškasis intikėjimas vėliaus užleido vietą gyvatai rytų žemėje. Pėdsakai likę yra pasakose, apie permainymą Eglės su vaikais į medžius, apie Blendį, teikose apie Vilkalokus ir tt.

Jucevyčia rašo: „Pasakos apie teip vad. persimainymus pas Lietuvius yra itin skaitlingos. Koznas žvėris, koznas paukštis, anot liaudies minčių, buvo kuomet-nors žmogumi, kurs už suzagimą dievų valios, tapė nubaustas ir permaintytas į kitą gyvą esybę, dėl atpakutavojimo už savo nuodėmės. Vienok ne vieni tik prasikaltimai buvo pamasinimu ant nubaudimo žmonių apsigyventi žvėryse; geidulinga meilė, gailestis netekus brangių ypatų, ligos, kentėjimai ir tt. tankiai, tankiai tapdavo priežastimis, kad dievai, susimildami ant bėdos žmonių, permaintydavo juos į kitas esybes”.

Dvasios mirusiųjų, rojun patekusių žmonių, vadinosi vėlėmis, nuo ko ir šiandien: sėsti į vėlių suolą — palaimingai numirti 2). Krikščionybei pasiplatinant, vėlių vietą užima žodis — dušia. „Vėlių diena”, senovėje ilgėms baigianties švenčiama, permaintyta tapė į „dušių, dušelių dieną” (2 d. lapkričio). Vėlė buvo palaiminga dvasė, o dušia senovės Lietuvių — paskirtoji ant baudos atlikimo, už nedorą gyvenimą, čion jau

1) Est enim omnium Getharum (sc. Lithuaniarum) communis dementia, ex utraque corpore animas naseituris denuo infundi corporibus; quosdam etiam brutorum assumptione corporum pertransire. (Kadlubek, IV, c. 19).

2) Vėlė ir vėlys (vėlionis) kilo iš kamieno vė, reiškiančio pusti; todėl vėlė — putėja, animus (vėjas).

Raudos mini vėlių vėlykas, vėlių pėtyčiai, vėlių durelės, vėlių suolelį, vėlių pulkelius. Tie vėlių „varteliai, durelės, suolelis” vedė rojun, ir žinoma vėlių suolelis rojuje stovėjo, „amžinoj tėviškėlej” — ant kalno. Pas Latvius dar manimi yra: vėlių kauls (pėrauga kaklo), vėlių vaina (hernia), ir vėlia — matė. Vėlės ir vėliai gerų žmonių esą balti, o nelabųjų juodi. Lietuvių dvasėgiai daugiausiai vėlės matę ant kapinių ir apie kapines. Vėlių vėlykose ir vėlių šventėse vėlės renkasi į šventvietes. Vėlės gali vaidintiesi

Rojus esąs rytų šalyje ant augšto kalno tarp upių arba ant stiklo (beje bedynais aplengto) kalno, ten dvasios lėkia paukščių keliu ir ten kozna esti, kuoni buvo ant žemės. Rojus sode — kurs regimai aptvertas buvo — buvo ten vėlių durelės, vėlių varteliai ir vėlių suoleliai dėl ilseji nosi. Ant kalno gyveno ir Dievas nors menka ne butelyje, bet aukso, sidabru, brangakmeniais išpuostame.

ant žemės, tarp žmonių besišlaistydama. „Girgzdantis medis, braškanti troba, ošimas tekančio vadenis, šiaušimas medžio lapelių ir tt. — paženklindavo vietas, kur tokios dvasios prisilaukiosios”. „Sunkiausiai buvę dvasioms mirusių žmonių, kurių kaulai, šiokios ar tokios priežasties dėlei, nebuvę palaidoti. Kaip šiandien, teip, rodos, ir senovėje proseniai mūsų tikėjo, kad dvasė mirusio žmogaus tris dienas liudna stovi gale galvos lavono ir atsiskiria nuo jo, iš namų išlydint kuną. Prieg tam seniaus, kada Lietuvoje, lavonus sudegindami, tikėjo, „šventa ugnele” išnaikinant visas bjaurybes kuno ir kuniškų geidulių, tuomet sakydavę, numirėlių dvasės drauge su sudeginimu kuno nuo jo atstodavusi ir eidavusi tiesiog į paskirtą jai vietą. Bet jeigu lavonas netapo sudegintas, nė žemėje palaidotas, tai tokio žmogaus dvasė turėjusi bastytis iš vietos į vietą, ir kankinties, iki jos kaulai tapo žemėje palaidoti. Šitas įtikėjimas iki šiai dienai tulose vietose (Ozkabaliuose ir kitur) liekti ir, kaip žinoma, niekur ant žemės atrasti žmogaus kaulai nėra teip paguodojami, kaip pas mus”. Tos „dušos nepalaidotų kunų netik posirodydavusios, bet ir „vaidindavusios”, ne kartą ką pikto gyviems darydamos ir jiems ramumo neduodamos. Šiandien „dušios vaidinasi” daugiausiai tokių žmonių, kurie su velniu, gyvi budami, bičiuliavę; senovės Lietuvos velnias nebuvo, regis, toks nelabas ir mažiaus pikto daręs, kaip galima matyti iš liekanų senoviskosios tikybos į įtikėjimų, todėl ir nė velnią, rasi, tuomet kaltinta, jei dušiai „vaidintis teko”. „Vaidinančiosios dvasios, sako, mėgsta labiausiai prieš pačią gaidgystą pasirodyti, ir tullos jų, esybėje apžėlusiu, barzdotų vyrų mėgsta miegtančius sloginti, ir, kaip mums teko nesykį skundą ant tulų slogučių (incubus) išgirsti, jie daugiausiai moteris slogina. . . . Greičiausiai, sako, galima tokią slogutį pravaryti, jei pasiseka nykštį tiesiosios kojos pakrutinti”. Ir pas senovės Gallius slogutis (incubus) netik tankiausiai rodėsis esybėje vyro, bet ir daugiausiai moteris sloginęs; tokius slogučius Galliai „dusue” (dušiomis) vadinę, kurs vardas parodo, nuo ko Galliai jį pasiskolinę yra (Dr. Basanavyčius).

Dvasėgiai (kunigai). Pažinus dievus, dabar reikia bent kiek pažinti ir jų tarnus — kunigus. Į kunigus Lietuviai rinko žmones tikrai senesnius ir prieg tam žinomus savo doru gyvenimu ir geru būdu. Vaikai svetmoterių abiejų lyčių nebuvo prileidžiami prie tarnavimo dievams. Kunigai, apart Kryvių, nevedė pačių, o kunigės netekėjo už vyro. Peržengiantieji šituos įstatymus buvo mirtinai baudžiami. Nestebėtina už tai yra, jei kunigai turėjo teip didelę įtekmę ant žmonių, jog tie jie pildė jų kiekvieną užmačią ar reikalavimą. Kunigai užsilaikymą turėjo iš nuoplėšų karėje, kurių dalis jiems budavo paskiriama, ir iš dovanų pamaldingų žmonių.

Kryvių Kryvaitis — kaip kad Buddhistų Dalai Lama — buvo augščiausias Lietuvių kunigas, sudžia ant sudžių, kuriam iš pradžių lenkėsi kunigai ir reikiai, iki vėliaus, valdžiai Kryvių Kryvaičio išsiskiriant ant dalių, svietiškoji valdžia emė drutyn eiti. Vieta jo gyvenimo buvo vieta ramybės, ir vadinosi Romove. Jo valdžiai pasidavę buvo ne tik Prusai, Lietuviai, Latviai, ir kitos lietuviškos gentės, bet teip-gi kaimyniškos gentės Suomų ir Slovėnų. Jo įtekmė buvo teip didelė, jog pasiuntinys su jo lazda — kryvule — galėjo be jokios baimės ir pavojaus keliauti į tolimiausias šalis, ir visur jis bu-

vo šelpiamas bei augštai guodojamas; Kryvių Kryvaičio iš-tarmės skaitėsi už įstatymus, o pranešimai už artikus tikėjimo: jo ypatoje jungėsi dvasiškoji valdžia su augščiausia svietiskąja valdžia (theokratija). Žmogus skaitėsi už laimingą, jeigu galėjo bent sykį pamatyti veidą Kryvių Kryvaičio. Jisai sudyjo svarbesnes bylas tarp privatiškų žmonių, o ypačiai polityškas bylas tarp lietuviškų genčių.

Prieš Kryžievių atėjimą Kryvių Kryvaitis gyveno Romovėje Natangijoje, kur susieina upės, šiandien vokiškai vadina-mos, Frissing ir Beislein. Kada jam čion gyventi tapė pavojinga, jis kėlėsi į kitą šventą vietą, atvangesnę.

Dėlei paveikslingo gyvenimo ir iškilmingų darbų ypata Kryvių Kryvaičio buvo laikoma už šventą laiką viso jo gyvenimo ir po myriui. Ir iš tiesų, Kryvių Krivaitis buvo suvis įdvasinta ypata, išsivadėjusi visų gėrybių šio svieto ir savos laimės, pasišventusi dėl laimės tikinčiųjų. Sulaukęs karšties, Kryvių Kryvaitis deginosi ant laužo akyse žmonių, idant savo pasišventimu už nusikaltimus žmonių užganėdinti dievams. Tame atvejuje vaidylučiai sukviėdavo žmones. Stovėdamas ant laužo, Kryvių Kryvaitis liepė žmonėms pasitaisyti, išpažinti savo nusidėjimus ir už juos širdingai gailėtis. Potam už kurus laužą, vyriausias kunigas liepsnose degė: mirtis vyriausio dvasregio iš savo dėkos nuplovė prasikaltimus liaudies.

Mirus senam Kryvių Kryvaičiui, vaidylučiai didelėje slaptyje rinko naują ir ant rytojaus rodė jį žmonėms, sakydami, kad patys dievai išrinko jį, ir liepė visiems jį garbinti ir jo klausyti ant lygios su dievais.

Iš viso Kryvių Kryvaičių, gyvenusių Romovėje, istorikai suskaito 48¹⁾, iš kurių pirmuoju buvęs Veidavutis ar Prutenis, apie 503 m. po g. Kr., o paskutiniu Alepis. Šitas, kryžievių išvytas iš Romovės, ilgą laiką slapstėsi visokiose vietose, o paskui, gerai susipažinęs su Kristaus mokslu, pats pasiliko krikščioniu ir rupinoti visus Prusus atversti į krikščionišką tikėjimą, idant tokiu budu pagerinti polityšką jų padėjimą; vienok, kada ažuot noriai paklausyti, pagrasino jam myriu, jis pasidavė į kryžievių rankas 1265 m. Kryžieviai nuoširdžiai jį priėmė ir apkrikštyjo. Paklaustas, dėlko jis meta savo dievus, Alepis atsakė: „Aš ilgai meldžiau dievus, idant jie padėtų mums pergalėti krikščionius, bet mano maldos ir aukos vis nebuvo išklaustos, o ant galo jie man pasakė, jie negalį to padaryti, nes dievas krikščionių esąs galingesnis už juos, ir kad to gi dėlei išpažinėčiau jo galybę ir jam tarnaučiau“.

Kryvių Kryvaitis labai retai rodėsi žmonėms, ir gyveno gilume šventų girių. Jis atvirai nieko nedarė, ir to dėlei visas jo veiklumas buvo paslaptingas ir žinomas tiktai artimiausiems kunigams, kurie pildė jo įsakymus. Prieš jį visados nešdavo jo lazda — kryvulę — su trimis ragais, ir trys slaptingi maišeliai visuomet kybojo ant jo lazdos. Prieš karišką didesnę kelionę vaidylučiai nešdavo Kryvių Kryvaitį ir dievų stabus ten, kur buvo kariumenė susirinkusi; tad žmonėms puolus ant kelių, Kryvių Kryvaitis švytruodavo ant jų su tamsiai raudona vėliava. Savo parėdais jis mažai skyrėsi nuo kitų Lietuvių, užimančių augštesnį urėdą: ilgas baltas rubas gerbė senelio guodotinę ypata, ir tiktai jo vieno parėdu buvo siaura juosta, kuria jis buvo apsijuosęs 49 sykius.

Laike tikėjimiškų apeigų, jis buvo užsidėjęs su augšta, smailyn nueinančia, mytra, papuošta galionais, lenciugėliais, poteriuokais ir brangiais akmenymis; ant pat viršunės mytros

buvęs aukso obuolys; per tiesiąjį petį jis tuosyk buvo persijuosęs su perjuosu, ant kurio buvo tuli mythiški parašai ir paveikslas Perkūno. Užlaikymą jis turėjo iš tautiško izdo ir iš aukų; be to dar jis ant savo reikalų gaudavo trečią dalį nuoplėšos nuo priešų; į Kryvių Kryvaičių izdą įplaukdavo teipos-gi didelės sumos nuo Lietuvos kuuigaikščių, kurie, savo tarpe besibardami, šaukėsi jo tarpininkystės ir patarmės.

1) Štai surašas Kryvių Kryvaičių Romovės, pagal Praetorių ir Norbutą, nors vardai jų yra labai suambrinti:

<i>Praetorius.</i>	<i>Norbutas.</i>
1. Veidavutis, Brudenis.	1. Veidavutis.
2. Tarajis	2. Brutenis I
3. Perdustis	3. Budonis.
4. Markis	4. Deniges (Dėmikas?)
5. Merunas	5. Beraustas.
6. Geružas	6. Markis.
7. Dyvaitis.	7. Meksunas.
8. Prutenis I	8. Geružis (Gerusso)
9. Snapeitis I	9. Thyvaitis I
10. Tėleinis	10. Brutenis II.
11. Deivaitis II	11. Napeilis I
12. Nergenius.	12. Tėleinis.
13. Kartivaitis	13. Thyvaitis II.
14. Kulnys	14. Nergenius.
15. Snapeitis II	15. Gardievaitis.
16. Taigėla	16. Konis.
17. Narbasis	17. Napeilis II.
18. Grudaivis	18. Jagėla (Jaigello)
19. Austomas	19. Nervazis
20. Moleinis	20. Grudėva.
21. Taidas	21. Austomas.
22. Ramojis	22. Moleinis.
23. Dargaitis	23. Taidas.
24. Menkgaila	24. Ramojis.
25. Paliejus	25. Dargigaitis.
26. Postva I	26. Mangaila.
27. Maranga	27. Balaišis (Balloisus).
28. Lavaila	28. Postva I.
29. Tureitis.	29. Maranga
30. Nėrys	30. Levailis (užmuštas Lenkų Romovėje 1017 m.)
31. Vibrotas	31. Toreta.
32. Bartaitis	32. Nėrgys.
33. Perkandis	33. Vibrotas.
34. Sergaila	34. Barbaida.
35. Stipys	35. Barkandis.
36. Xeisi	36. Jargaila.
37. Karkojis	37. Tippys.
38. Pomolojis	38. Leišys.
39. Postva II	39. Katkojis.
40. Snapeitis III	40. Pomolojis.
41. Tikovaitis (Viksvaitis?)	41. Postva II.
42. Nadras	42. Napeilis III.
43. Boitonas (Vaitunas?)	43. Turgaitis.
44. Dissaitis	44. Nadrokas
45. Tormeiša	45. Boitonoras
46. Kirbuida	46. Tormeiša (Tormeiso)
47. Amalis	47. Kirbaida.
48. Alepis	48. Alepis (priėmė krikštą 1265 m.)

Prusuose Alepiui apsikrikštyjus, tar-but Lietuvos Kryvių Krivaitis įgyjo didesnę įtekmę. Tačiau mes neturime vardų Lietuvos Kryvių Kryvaičių, apart Lizdeikos ir Gintauto.

(Toliaus bus.)

Susirinkimai.

Brooklyn, N. Y. laisvama-
nių kuopa laikys susirinkimą
7 val. vakare, 4 gruodžio po n.
73 Grand str. Meldžiame skai-
tlingai susirinkti. Paskiaus ant
tos pačios vietos atsibus susi-
rinkimas kuopos „Aušros“ dr-
stės, kur užprašome pributi tik
sąnarius.

Komitetas.

Plymouth, Pa. Lietuviškai-
Lenkiško Politiško Klubo su-
sirinkimas bus 4 d. gruodžio, 2
val. po pietų, salėj J. Macevy-
čiaus, 136 E. Main str. Visi
sąnariai būtina susirinkit

Komitetas.

Pagaukit vagį!

Bernardas Kiemezis 17 mė-
tų senumo 4½ pėdų augščio ir
biskį raišas; raupuotas, žemyn
vis žiuri, geltonais plaukais,
šukuodamas plaukus skiria
pusiau; pavogė 34 dolerius,
overkotį, laikrodėlį ir piršti-
nes. Kas patemysite, meldžiu
duoti žinią ant šio adreso, o
aplaikykite dovanų 5 dol.

Mr. Antanas Zebleckas,
7 An str., New Britain, Ct.

**Tik ant trumpo laiko už
\$100.**

Duodame progą tik ant trumpo laiko, kad pa-
snaudotų dėl savo labo sergantį žmonės su gar-
ingu Elektrikos diržu LION, kurio prekė bus
pakelta per senovę, už kuri tukstančiai žmonių
yra dėcingi už išgydymą nuo nepaprastų ir užsi-
senėjusių ligų, GAL kurių gydymas palengvintimo
ir sveikatos nesuteikia, tai šite garšingas Elektro
diržas visai išgydė nuo

Reumatizmo, dusulio, gūbio, galvos skandėji-
mo, vidurių užkietėjimo, nerviškumo, raptaros
lytiškų bei abelinų silpnųjų kraujo netvystumo,
dieglių, patrinkimo ir paslaptingų ligų, kurių gy-
dytą užlaikom didžiausioj slaptiųjų.

Dėl sergančių moterų ir jų silpnųjų tas Elek-
tro diržas yra tikras išgydymas, už vieną dolerį
aptirėsit sveikata ir išvėdysit daug pinigų, apat-
to suteiktas, reikalaujantiems gėdžiančias
rodas.

Vorai ir moters naktinės 3 puikios progos
reikalaujanti ir delizanti laimingos sveikatos, iš
paaklauso išvėdimo dėl savo žmonės. Išgydymą
gyvanatodam arba pinigais sukraiztam.

Teipgi mes išvėdysit tas buvirei dardkančias
žmogų kankinas, užsieniškas ir nuo užkietėjimo
per išvėdymą nuo LION. Mūsų adresas:

New York Univers. Echo Institute.
87 Maci on Square,
New York N. Y.

Socijališki raštai.

Tiktai ant trumpo laiko tapo pa-
leista likęs mažas skaitlius egz. Šių
socijališkų knygučių ir lapelių už
minimališką prekę: „Dėlko žmogus
lieja prakaitą“ 3c., „Socialistų Plat-
forma“ 5c., „Nelaisviai, elgėtos, dy-
kaduoniai ir paleistuvės“ 3c., „Tur-
tas ir Darbas“ 1c., „Pasimokinimas
nuo asilų“ 1c., „Kas yra Socializ-
mas“ 1c., „Kapitalistų bankietas“ 1c.
Viso tie 7 šmotai, su puikiais pa-
veikslėliais, bus išsiųsta žėdnam tik-
tai už 15 centų.

Rašykit pas K. Rutkus
401 E. Main str.
Plymouth, Pa.

Ant pardavimo.

Paruoda stubą ant 162 Shonks
All, Plymouth, Pa., lotas 40X36 su
tvartu 12X20 pėdų, 3 ruimai ant vir-
šaus ir 3 žemai. Priežastis parduvi-
mo, noriu eiti ant farmų.

Ne reklama!

Tiktai pranešimas broliams darbi-
ninkams, kad išėjo nauja, tinkanti
socijalizmo agitacijai knygutė: „Dėl-
ko lieja žmogus prakaitą?“ (Soci-
jalisto knygynėlis Nr. 1), su paveik-
slėliais. Kaštuoja vienai 10c., 3 už
25c., 7 už 50c., 15 už \$1,00. Teipgi
gaunama įvairiose kalbose socijalis-
tiškų ir revoliucijinių raštų ir laik-
raščių. Dėl atsakymo įdėkit už 2c.
markutę. Atsišaukit pas:

J. O. Szirvydas,
401 E. Main str.
Plymouth, Pa.

O kas ezia.

Taigi popieros rašymui gromatų
in krajų, naujause išrastos, gražiaus-
sics visoje pasaulėje. Kiekvienas
kas pršius 10c. apmokejimui pačtos
kaštų, gaus už dyką ant pažius 6 po-
pieras su kopertom. Paruodame 6
tuzinus už \$1.00. Reikalaujame
agentu visur ir duodame gerą uždar-
bį. Rašydami adresuokite:

Agent Church goods,
Sta. W. Box 14 Brooklyn, N. Y.

**HOTELIS
K. Strzeleckio.**

276 E. Main str. Plymouth, Pa
Užlaiko visokios degtinės, vyno,
skanaus alučio, puikiai kvepiančių
Cigarų, ir reikale suteikia draugišką
rodą. Jeigu nori linksmi laiką pra-
leist ir išgirst skambinant ant forte-
piano puikias melodijas, tai tik užei-
kit pas **K. Strzelecki.**

Visą gyvenimą nedirbo,

Nėra reikalo darodinėti, kad triu-
sas yra didžiausia priežastis pageri-
nimo civilizacijos. Galima vien pri-
minti tai, ką tingumas gali padaryt;
Markyzas de Spinalo klausdamas
grovo Horuce Vere apie priežastį
myrio brolio savo grovo Horuce, at-
sakė: „Mirė jis, mielas tamista, dėl
to kad nedirbo.“ „Ištikro“, atsakė
Spinola, „to užtenka užmušimui stip-
riausio žmogaus.“ Netik kožnas iš
mūsų turi dirbti, bet kožna dalis mu-
sų kuno turi pildyti savo pareigą.
Daleiskime, jeigu skilvys liautusi
veikės, arba aptaka kraujo apsis-
tų, liga ir myris būtų pasekme, ar
jei bent mes vartotume Trinerio
Amerikonšką Elixirą Kartujį Vyną,
kuris kožname atsitikime privers
skilvj veikti, privers apytaką kraujo
reguliariškai sraventi. Niekados ne-
leis tinginiaiuti jokiems organams vi-
same kune ir visuomet privers juos
veikti sveikai; išgydo kožną skilvj.
Turi savyje gryną raudonąjį vyną ir
importuotas šaknis ir gali būti ima-
mas į silpniausius vidurius. Kokioj
nors ligoj sujungtoj su netekimu
valgumo visuomet atgabena kuoge-
riausias pasekmes, atnaujina ir pa-
gerina kraują ir visiškai tave išgy-
dys. Ant pardavimo visose aptie-
kose ir pas patį fabrikantą,

Juozapą Trineri,

799 So. Ashland Ave.
Chicago, Ill., Pilsen Station.

Tik už 10c. tuzinas

geriausios popieros ant svieto su
daugeliu gatunkų visokių pavinė-
voniu ir dainelių ir su labai gražioms
kvietkoms, paveikslėliams, balandėliams
ir su dviems rankoms sveikinantioms
Lietuviškų ar lenkiškų. Žodžiu sa-
kant gražiausios popieros ant svieto.
Kas sykį pirks ir pamatys jų gražu-
mą tas visada pirks. Ba tos kviet-
kos net veidą rodo iš gražumo o ro-
dos ir nuliudusį žmogų prakalbintu.
Kas prisius 30c. tas aplaiky 12 po-
pierių 2 knygas Saliamono ir žydo
pakuta vertės 20c. Tai viską atiduo-
sim už 30c.

Teipogi pargabenom daugybę
lietuviškos trajankos iš Palangos.
Visiems žinoma kad Palangos yra
geriause trajanka ant svieto suside-
danti iš visokių geriausių šaknučių
devynerių, boxesas tik 30c. su pri-
siuntimu.

Teipogi turime didelę krautuvę
visokių knygų abrozų abrozėlių,
szkaplierių ir ražančių, žodiu sakant
didžiause ir pigiause krautuvė dėl
perlioru ir štornikų kurie tuom už-
siima. Reikalaujame pardavikų ir
duodam gerą uždarbį. Norėdama
dauges žinoti apie mus tavoro pigu-
mą indėkit 2c stempą o gausi didelį
kataliogą iš kurio galėsi pasirinkti
ką tik norėsi. Adrisas:

Nathews Zukaitis, 227E. Main st.
New Britain, Conn.

**Naujausios
knygos:**

- Apie konstituciją - 15c
- Seniems kanaaninkams ir pralotams,
klebonams ir jauniems kamendo-
riams - 10c
- Už ką mes lenkams turim but dėkin-
gi - 15c
- Tėvynainių giesmės - 15c
- Jozapa Miglovaras rasztai - 10c
- Spartakas, apysaka isz vergų sukė-
limo gadynės - 20c
- Gyvenimo laszai - 15c
- Jaunikaiciams dienos - 20c
- Spauda leista - 2c
- Džiova ir kova su ja - 30c.
- Tautiškas atgijimas lietuvių ir kitų
tautų - 20c.
- Dykaviečių apmedžiavimas patarmės
ukininkams - 30c.
- Trumpa visatina Istorija dalis I se-
novės Istorija - 25c.
- Sodžiaus vaizdėlei apysakutė iš so-
dziu gyvenimo - 5c.
- Paprasti rakandai ir išdarbiai iš
štkų - 25c.
- Kaip reik pinti rėckas, baldai ir kiti
pinamieji daiktai - 30c.
- Ką ir kaip kai-kurie amatai dirba
dalis I - 20c.
- Pranašavimai Michaldos karalienės
iš Sabbos - 15c.
- Pragaro gilmės juokingas aprašymas
apie kankynes pragaro - 15c.
- Darbininkų Balsas No. 1 2 3, ir 4
1904 po - 15c.
- Girtuoklų Adynos - 10c.
- Kunigo naudą velniai gauda - 5c.
- Davatkų gadzinkos. - 15c
- Žodynas Juškos antra dalis nuo
E. iki J. Plačėi išaiškinta - 2,00
- Ašis (apysaka iš darbininkų gyveni-
mo). - 5c
- Prie žydų klausimo - 5c
- Kovoje už laisvę, (drama 3 veik-
mėse). - 10c
- Viennos revoliucija 1848 m. - 10c
- Komunistų manifestas. - 20c
- Darbininkų Balsas. - 15c
- Adresuokit:
- Ašis apysaka iš darbininkų gyveni-
mo - 5c.
- Prie žydų klausymo - 5c.
- Kovoje už laisvę, drama 3 veik-
mėse - 10c.
- Vienos revoliucija 1848 - 10c.
- Komunistu manifestas - 20c
- Naujes Lietuviškas Kalbomokslis
Dovanėle vaikams ir sodiečiams 25c.
- Pasiskaityk skriaudžemas lietuvi! 10c

J. J. PAUKSZTIS & CO.
224 E. Main St.
PLYMOUTH, PA.

„Vienybės“ redakciją te-
lephonas (PEOPLE'S tele-
phone) 7145.